

**Hallituksen esitys eduskunnalle turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenntä lähestymistavasta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi kokoontumislain muuttamisesta**

## **ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksen tarkoituksena on hankkia eduskunnan hyväksyntä turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenntä lähestymistavasta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa vuonna 2016 tehdylle Euroopan neuvoston yleissopimukselle ja sen voimaansaattamislaille. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi kokoontumislakia.

Yleissopimuksen tavoitteena on luoda turvallinen, turvattu ja lämminhenkinen ympäristö jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa. Keinoina tähän yleissopimus sisältää määräyksiä viranomaisten ja urheilutilaisuuksien järjestämiseen liittyvien yksityisten toimijoiden sekä muiden sidosryhmien, kuten tilaisuuksien yleisön välisistä toimista ja hyvistä käytännöistä, joilla kehitetään yhdenntä lähestymistapaa tilaisuuksien turvallisuuteen, turvatoimiin ja palveluihin liittyen.

Esityksessä ehdotetaan myös, että eduskunta antaisi suostumuksensa siihen, että Suomi irtisanoa vuonna 1985 tehdyn Euroopan neuvoston katsojien väkivallasta ja epäsovinnasta käyttäytymisestä urheilutilaisuuksissa ja erityisesti jalkapallo-otteluissa tehdyn Eurooppalaisen yleissopimuksen.

Yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 1.11.2017. Suomen osalta yleissopimus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa yhden kuukauden ajanjakson kuluuttua siitä, jolloin Suomi on tallettanut hyväksymiskirjansa. Esitykseen sisältyvät lakiehdotukset on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan.

---

## SISÄLLYS

|                                                                                                                                                                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....                                                                                                                                                                         | 1  |
| PERUSTELUT .....                                                                                                                                                                                             | 3  |
| 1 Asian tausta ja valmistelu .....                                                                                                                                                                           | 3  |
| 1.1 Tausta.....                                                                                                                                                                                              | 3  |
| 1.2 Valmistelu.....                                                                                                                                                                                          | 3  |
| 2 Yleissopimuksen tavoitteet.....                                                                                                                                                                            | 4  |
| 3 Keskeiset ehdotukset.....                                                                                                                                                                                  | 4  |
| 4 Esityksen vaikutukset .....                                                                                                                                                                                | 5  |
| 5 Lausuntopalaute.....                                                                                                                                                                                       | 5  |
| 6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön .....                                                                                                                                          | 5  |
| 7 Lakiehdotuksen säännöskohtaiset perustelut .....                                                                                                                                                           | 26 |
| 7.1 Laki turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenmisyestä lähestymistavasta<br>jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa tehdystä Euroopan neuvoston<br>yleissopimuksesta ..... | 26 |
| 7.2 Laki kokoontumislain 12 ja 20 §:ien muutosehdotuksista.....                                                                                                                                              | 26 |
| 8 Lakia alemman asteen sääntely .....                                                                                                                                                                        | 27 |
| 9 Voimaantulo .....                                                                                                                                                                                          | 27 |
| 10 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus .....                                                                                                                                                               | 27 |
| 11 Toimeenpano ja seuranta .....                                                                                                                                                                             | 27 |
| 12 Suhde muihin esityksiin.....                                                                                                                                                                              | 27 |
| 13 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys .....                                                                                                                                         | 27 |
| LAKIEHDOTUKSET .....                                                                                                                                                                                         | 30 |
| 1. Laki turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenmisyestä<br>lähestymistavasta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa tehdystä Euroopan<br>neuvoston yleissopimuksesta .....  | 30 |
| 2. Laki kokoontumislain 12 ja 20 §:n muuttamisesta.....                                                                                                                                                      | 31 |
| SOPIMUSTEKSTI .....                                                                                                                                                                                          | 32 |
| LIITE .....                                                                                                                                                                                                  | 51 |
| RINNAKKAISTEKSTI.....                                                                                                                                                                                        | 51 |
| 2. Laki kokoontumislain 12 ja 20 §:n muuttamisesta.....                                                                                                                                                      | 51 |

## PERUSTELUT

### 1 Asian tausta ja valmistelu

#### 1.1 Tausta

Euroopan neuvoston katsojien väkivallasta ja epäsovivasta käyttäytymisestä urheilutilaisuuksissa ja erityisesti jalkapallo-otteluissa vuonna 1985 tehdyllä eurooppalaisella yleissopimuksella (CETS No.120, SopS 9/1987) perustettiin pysyvä komitea tarkastelemaan sopimuksen täytäntöönpanoa ja toimivuutta. Komitea on toimintansa yhteydessä havainnut, että laaja eurooppalainen kokemus ja hyvät käytännöt ovat johtaneet katsojien turvallisuutta ja turvatoimia koskevan uuden yhdenmetyt ja kumppanuuteen perustuvan lähestymistavan kehittämiseen. Tämän seurauksena Euroopan neuvoston urheiluasioista vastaavien ministereiden konferenssi ehdotti maaliskuussa 2012, että pysyvä komitea selvittäisi vuoden 1985 sopimuksen päivittämisen tarvetta. Selvitys osoitti, että sopimusta olisi päivitettävä, minkä johdosta Euroopan neuvoston ministerikomitea valtuutti kesäkuussa 2012 pysyvän komitean, käyttäen perustana vuoden 1985 sopimusta ja sen sisältöä, valmistelemaan uuden yleissopimuksen.

#### 1.2 Valmistelu

##### *Yleissopimuksen valmistelu ja EU:n toimivalta*

Yleissopimuksen valmistelu pysyvässä komiteassa alkoi kesäkuussa 2013, ja sopimus (CETS No. 218) hyväksyttiin joulukuussa 2015. Yleissopimus avattiin allekirjoituksille 3.7.2016, ja se tuli kansainvälisesti voimaan 1.11.2017.

Yleissopimuksen osapuolia voivat olla vain valtiot. Yleissopimuksen valmisteluvaiheissa sen ei katsottu sisältävän EU:n toimivaltaan kuuluvia määräyksiä, Euroopan komissio osallistui neuvotteluihin tarkkailijana. Yleissopimuksen tultua voimaan ja joidenkin valtioiden jo allekirjoitettua ja hyväksyttyä yleissopimuksen komissio esitti ehdotuksen neuvoston päätökseksi yleissopimuksen kuulumisesta EU:n toimivaltaan tietyiltä osin ja valtuuden jäsenvaltioille tulla yleissopimuksen osapuoliksi näiltä osin (KOM (2018) 247). EU:n neuvoston päätöksen 2002/348/YOS 1 artikla sisältää velvoitteen perustaa tai nimetä poliisitoimeen liittyvä kansallinen jalkapalloalan tietopiste (EYVL L 121 8.5.2002). Yleissopimuksen kansainvälistä yhteistyötä käsittelevä 11 artikla sisältää velvoitteen perustaa tai nimetä poliisin alainen kansallinen jalkapalloalan tietopiste sekä määrittelee sen tehtäviä. Koska yleissopimuksen määräykset ovat osin yhteneväiset edellä mainitun EU:n neuvoston päätöksen sisältämien velvoitteiden kanssa, ne voivat vaikuttaa unionin yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden soveltamisalaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä. Tämän johdosta 9.4.2019 hyväksyttiin neuvoston päätös (EU) 2019/683, jolla jäsenvaltiot valtuutettiin tulemaan yleissopimuksen osapuoliksi siltä osin kuin on kyse sopimuksen 11 artiklan 2, 3 ja 4 kohdista (EUVL L 115/9 2.5.2019).

##### *Kansallinen valmistelu*

Suomi osallistui yleissopimuksen valmisteluistuntoihin pysyvässä komiteassa. Sisäministeriö asetti 1.6.2016 hankkeen yleissopimuksen voimaan saattamiseksi (SM024:00/2016). Yleissopimuksesta ja sen voimaan saattamisen tarkoituksenmukaisuudesta pyydettiin lausunnot ulkoministeriöltä, oikeusministeriöltä, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, sisäministeriön pelastusosastolta, Poliisihallitukselta sekä Ahvenanmaan maakuntahallitukselta. Kaikki lausunnonantajat pitivät perusteltuna yleissopimuksen saattamista voimaan Suomessa. Tasavallan presidentti

myönsi yleissopimuksen allekirjoitusvaltuudet valtioneuvoston esittelystä 1.12.2017. Suomi allekirjoitti yleissopimuksen 21.12.2017.

Yleissopimuksen allekirjoituksen jälkeen sisäministeriössä valmisteltiin nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys eduskunnalle yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaasaattamiseksi sekä aiemman yleissopimuksen irtisanomiseksi ja laiksi kokoontumislain (530/1999) muuttamisesta. Esityksestä pyydettiin lausunnot oikeusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, ulkoministeriöltä, Poliisihallitukselta, Ahvenanmaan maakuntahallitukselta, Suomen jääkiekkoliitolta, Suomen olympiakomitealta, Suomen palloliitolta ja Suomen urheilun eettiseltä keskukselta.

## **2 Yleissopimuksen tavoitteet**

Yleissopimuksen tavoitteena on parantaa katsojien turvallisuutta huomioimalla vuoden 1985 yleissopimuksen voimaantulon jälkeen saadut kokemukset ja hyvät käytänteet urheilutilaisuuksien järjestämisestä ja turvallisuudesta. Näiden perusteella on kehitetty uusi yhdenmukainen kumppanuuteen perustuvan lähestymistapa. Tämä lähestymistapa sisältää vuoden 1985 yleissopimusta laajemmin kaikkien urheilutapahtumiin liittyvien sidosryhmien ottamisen mukaan luottaessa turvallinen ympäristö jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa. Turvallisuuden ja turvatoimien ohella uutena näkökulmana ja toimenä on palveluiden huomioimien. Vuoden 1985 yleissopimus muun muassa mainitsee valtion sisäistä koordinaatiota käsittelevässä artiklassa toimijoina ministeriöt ja muut viranomaiset. Vuoden 2016 yleissopimuksessa jo määritellyissä todetaan ”toimijalla” tarkoitettavan julkisen elimen lisäksi yksityistä elintä. Toimet toteutetaan pääosin yleissopimuksen eri toimijoiden välisiä koordinaatio- ja yhteistyöjärjestelyitä sekä kansainvälistä yhteistyötä käsittelevien artikloiden mukaisesti.

## **3 Keskeiset ehdotukset**

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi yleissopimuksen. Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

Esityksessä ehdotetaan myös, että eduskunta antaisi suostumuksensa siihen, että Suomi irtisanoa vuonna 1985 tehdyn Euroopan neuvoston katsojien väkivallasta ja epäsovivasta käyttäytymisestä urheilutilaisuuksissa ja erityisesti jalkapallo-otteluissa tehdyn Eurooppalaisen yleissopimuksen.

Esitys sisältää lisäksi ehdotuksen kokoontumislain muuttamisesta. Lain 12 §:ssä säädetään yleisötilaisuuksien järjestämisen yleisistä edellytyksistä. Yleissopimuksen sisältämien viranomaisten ja muiden yleisötilaisuuksien järjestämiseen osallistuvien tahojen velvoitteista ehdotetaan säädettäväksi lisäämällä kyseiseen pykälään tätä tarkoittava uusi momentti.

Lain 19 §:n 1 momentin mukaan poliisin tehtävänä on muun muassa valvoa, että järjestäjä ja puheenjohtaja täyttävät kokoontumislain mukaiset velvollisuutensa. Lain 20 §:n 1 momentin mukaan poliisi voi tarvittaessa antaa yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden järjestämisestä ennakolta tai tilaisuuden aikana ohjeita ja määräyksiä pykälässä mainituissa tarkoituksissa. Yleissopimuksessa tarkoitettujen harjoitusten käynnistämistä, valvonnasta ja hyväksymisestä sekä poliisin roolista ehdotetaan säädettäväksi lisäämällä 20 §:ään uusi tätä tarkoittava momentti, jossa samalla täsmennetään ohjeiden ja määräysten kohdistuvan nyt lisättäväksi esitettävän 12 §:n 2 momentin mukaiseen toimintaan.

#### 4 Esityksen vaikutukset

Yleissopimuksen tarkoittamat toimijat, erityisesti viranomaiset, ovat jo pitkään tehneet yhteistyötä yleissopimuksen tarkoittamalla alalla Suomessa ja kansainvälisesti. Eri toimijoilla on omaa toimintaansa käsittelevää ohjeistusta, ja yhteistyö toimijoiden kesken on vakiintunutta. Kansainvälistä yhteistyötä urheilutilaisuuksien turvallisuuden edistämiseksi tehdään myös EU:n neuvoston puitteissa tapahtuvassa asiantuntijatyössä. Yleissopimuksen voidaan arvioida tehostavan ja yhdenmukaistavan sekä kansallista että kansainvälistä toimintaa yleissopimuksen alan ollessa kattavampi kuin vuoden 1985 yleissopimuksen.

Ehdotettavilla kokoontumislain muutoksilla yleisötilaisuuksia järjestävien ja tilaisuuksiin osallistuvien viranomaisten ja muiden tahojen tulisi huomioida yleissopimuksen 7 artiklan turvallisuus ja pelastussuunnitelmien laatimista, testaamista ja parantelemista sekä toimijoiden säännöllisissä yhteisissä harjoituksia koskevat yleissopimuksen määräykset. Poliisi voisi lisäksi antaa ohjeita ja määräyksiä kyseiseen toimintaan liittyvien harjoitusten käynnistämisestä, valvonnasta ja hyväksymisestä.

Yleissopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaan sopimuspuolet kehottavat asianomaisia toimijoita varmistamaan, että stadioneilla luodaan osallistava ja lämminhenkinen ympäristö kaikille yhteiskuntaryhmille, lapset, iäkkäät ihmiset ja vammaiset mukaan luettuina, ja että niissä on erityisesti asianmukaiset saniteettitilat ja virvokkeiden tarjontaan tarkoitetut tilat sekä hyvät katse- luolosuhteet kaikille katsojille. Kyseinen määräys tukee yhdenvertaisuuslain (1325/2914) 15 §:ssä ilmaistua periaatetta, jonka mukaan vammaisilla henkilöillä on oikeus saada kohtuullisia mukautuksia muun ohella yhdenvertaisen osallistumisen takaamiseksi. Yleissopimuksen 5 artiklan 5 kohdan mukaan sopimuspuolten tulee varmistaa varautuminen turvallisuutta ja turvatoimia koskeviin riskeihin, joista eriytyisinä on mainittu väkivaltainen tai muu kielletty käytös sekä rasistinen tai muu syrjivä käytös. Edellä mainituilla 5 artiklan määräyksillä on välillistä vaikutusta yhdenvertaisuuden parempaan toteutumiseen. Sopimusmääräyksillä kokonaisuudessaan on tarkoitus vahvistaa katsojien turvallisuutta, joten niillä on välillistä vaikutusta myös perustuslain 7 §:ssä tarkoitetun henkilökohtaisen koskemattomuuden takaamiseen.

#### 5 Lausuntopalaute

Ehdotuksesta antoivat lausunnon oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, ulkoministeriö, Poliisihallitus, Ahvenanmaan maakuntahallitus, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES, Suomen urheilun eettinen keskus, Suomen Palloliitto ry ja Suomen Olympiakomitea sekä Suomen Maajoukkueen Kannattajat ry.

Lausuntojen perusteella esitykseen sisällytettiin yleissopimuksesta ja sen selitysmuistiosta ilmenevä periaate ihmisoikeuksien täysimääräisestä huomioimisesta sopimuksen soveltamisessa. Lisäksi esitystä täydennettiin selvityksellä sopimuksen perusoikeus- ja ihmisoikeusvaikutuksista. Esityksen 2. lakiehdotusta täsmennettiin, jotta siitä ilmenisi selkeämmin velvoitteiden kohde ja viranomaisen toimivaltuudet. Lisäksi esitykseen tehtiin jotakin valtiosopimusoidellisia tarkennuksia.

#### 6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

*EU:n toimivalta yleissopimuksen määräysten kattamalla alalla*

EU:n neuvoston edellä mainitun päätöksen 2002/348/YOS 1 artikla velvoittaa kunkin jäsenvaltion perustamaan tai nimeämään poliisitoimeen liittyvän kansallisen jalkapalloalan tietopisteen. Päätöksen 2 artikla käsittelee tietopisteen tehtäviä, 3 artikla poliisitietojen vaihtoa tietopisteiden

välillä ja 4 artikla tietopisteiden välistä yhteydenpitomenettelyä. Suomen kansalliseksi tietopisteeksi on nimetty Helsingin poliisilaitoksen NFIP- toiminto, ja Poliisihallituksen ohjeella POHA Dno/2010/1546 sen tehtäväksi on määriteltä mm. neuvoston päätöksessä tietopisteelle asetetut velvoitteet.

Yleissopimuksen kansainvälistä yhteistyötä koskeva 11 artikla sisältää velvoitteen perustaa tai nimetä poliisin alainen kansallinen jalkapalloalan tietopiste. Artiklan 2 kohdan mukaan tietopiste toimii suorana ja yhtenä yhteyspisteenä yleisten (strategisten, operatiivisten ja taktisten) tietojen mukaan lukien henkilötietojen vaihdossa sekä helpottaa ja koordinoi tai hoitaa poliisiyhteistyötä yleissopimuksessa tarkoitettujen tapahtumien yhteydessä. Kohdan 3 mukaan sopimuspuolten tulee varmistaa tietopisteen toiminta kansallisen asiantuntemuksen tarjoajana ja kohdan 4 mukaan jokaisen sopimuksen osapuolen on ilmoitettava tietopiste yleissopimuksessa perustettavalle komitealle.

Edellä ilmenevästi yleissopimuksen määräykset ovat osin yhteneväiset edellä mainitun EU:n neuvoston päätöksen sisältämien velvoitteiden kanssa, joten ne voivat vaikuttaa unionin yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden soveltamisalaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä.

Tämän johdosta 9.4.2019 neuvosto, valtuutti jäsenvaltiot tulemaan yleissopimuksen osapuoliksi siltä osin kuin on kyse sopimuksen 11 artiklan 2, 3 ja 4 kohdista. Kyseessä on EU:n sekasopimukseen rinnastettava sopimus, jossa EU ei voi olla osapuolena, mutta jossa osapuolena olevat jäsenvaltiot käyttävät osittain myös unionin puolesta sen yksinomaista toimivaltaa sopimuksen 11 artiklan 2, 3 ja 4 kohtien osalta.

**1 artikla. Soveltamisala.** Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolet ryhtyvät asianomaisten perustuslaillisten säännöstensä puitteissa yleissopimuksen määräysten täytäntöön panemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin ammattilaisjalkapalloseurojen ja maajoukkueiden niiden alueella pelaamien jalkapallo-ottelujen tai turnausten osalta.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet voivat soveltaa tämän yleissopimuksen määräyksiä muihin alueellaan järjestettäviin urheilukilpailuihin tai -tilaisuuksiin, muut kuin ammattilaisjalkapallo-ottelut mukaan lukien, erityisesti tilanteissa, joissa turvallisuuteen tai turvatoimiin liittyy riskejä.

Yleissopimuksen johdannossa todetaan, että sopimuksen osapuolet tiedostavat tarpeen ottaa täysimääräisesti huomioon esimerkiksi tietosuojaa, rikoksenteekijöiden kuntoutusta ja ihmisoikeuksia koskeva kansallinen ja kansainvälinen oikeus. Yleissopimuksen selitysmuistion kappaleissa 24 ja 34 todetaan vastaavasti, että johdanto-osassa korostetaan yleissopimuksen soveltamista tavalla, joka on yhdenmukainen kansainvälisten ja kansallisten oikeudellisten velvoitteiden kanssa tietosuojaa, ihmisoikeuksia ja rikoksenteekijöiden kuntoutusta koskevissa asioissa. Yleissopimuksen soveltamisala liittyy myös kansainvälisillä ja alueellisilla ihmisoikeussopimuksilla suojattuihin ihmisoikeuksiin, erityisesti jokaisen oikeuteen rauhanomaiseen kokoontumisvapauteen ja syrjinnän kieltoon (yleissopimus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi, 11 ja 14 artikla; SopS 18 ja 19/1990; sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna SopS 71 ja 72/1994; SopS 85 ja 86/1998, SopS 8 ja 9/2005, SopS 6 ja 7/2005 sekä SopS 50 ja 51/2010; ja yleissopimuksen kahdestoista pöytäkirja, 1 artikla, SopS 8 ja 9/2005). Näin ollen edellä mainituista yleissopimuksista ja niiden artikloista läpileikkaavasti ilmenevä ihmisoikeuksien täysimääräinen huomioiminen on myös huomioitava sopimusta sovellettaessa.

Lisäpöytäkirjaan on tavanomaiseen tapaan laadittu selitysmuistio, jonka sisältöä on selostettu esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa. Selitysmuistiossa esitetyt tulkintasuositukset eivät sido oikeudellisesti osapuolia.

**2 artikla.** *Tavoite.* Artiklan mukaan yleissopimuksen tavoitteena on luoda turvallinen, turvattu ja lämminhenkinen ympäristö jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa. Tätä varten sopimuspuolet

a. ottavat käyttöön turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevan yhdenmetyt, monitoimijaisen ja tasapainoisen lähestymistavan, joka perustuu tehokkaiden paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppanuuksien ja yhteistyön henkeen;

b. varmistavat, että kaikki viranomaiset ja yksityiset toimijat sekä muut sidosryhmät tiedostavat, että turvallisuutta, turvatoimia ja palvelujen tarjontaa ei voida tarkastella erillisinä tekijöinä ja että ne voivat vaikuttaa suoraan kahden muun osatekijän toteutumiseen;

c. ottavat huomioon hyvät käytännöt kehittäessään yhdenmetyä lähestymistapaa turvallisuuteen, turvatoimiin ja palveluihin.

Liikuntalain (390/2015) tavoitteena on edistää liikunnan ja huippu-urheilun rehellisyyttä ja eettisiä periaatteita (2 §). Eettisten periaatteiden edistäminen ja Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden noudattaminen ovat edellytyksenä lajiliiton valtionapukelpoisuudelle (10 §) ja niiden toteuttaminen huomioidaan valtionavustuksen määrää harkittaessa (12 §).

**3 artikla.** *Määritelmät.* Artiklassa määritellään yleissopimuksen keskeiset käsitteet

**4 artikla.** *Valtionsisäiset koordinoitijärjestelyt.* Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että otetaan käyttöön kansalliset ja paikalliset koordinoitijärjestelyt, jotta voidaan kehittää ja toteuttaa monitoimijaisista yhdenmetyä lähestymistapaa turvallisuuteen, turvatoimiin ja palveluihin kansallisella ja paikallisella tasolla.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että otetaan käyttöön koordinoitijärjestelyt, jotta voidaan tunnistaa, analysoida ja arvioida turvallisuuteen, turvatoimiin ja palveluihin liittyviä riskejä ja jakaa riskinarviointia koskevia ajantasaisia tietoja.

Suomessa tapahtuman järjestäjä tekee lainsäädännön edellyttämät ilmoitukset ja toimenpiteet ennakoivasti paikalliselle poliisille ja muille viranomaisille, jotka toimialansa puitteissa ohjaavat, koordinoivat ja valvovat tapahtumajärjestäjän toimintaa.

Kokoontumislain 13 §:n 1 momentin mukaan yleisötilaisuuden järjestäjän on hankittava järjestämispaikan omistajan tai haltijan suostumus paikan käyttämiseen tilaisuutta varten, ja järjestäjän on 14 §:n mukaan tehtävä yleisötilaisuuden järjestämisestä kirjallinen ilmoitus järjestämispaikan poliisille vähintään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista. Poliisi voi hyväksyä myöhemminkin tehdyn ilmoituksen, jos tilaisuuden järjestämisestä ei aiheudu haittaa yleiselle järjestykselle eikä määrääjän laiminlyönti vaikeuta kohtuuttomasti poliisille lain mukaan kuuluvien tehtävien täyttämistä. Ilmoitusta ei tarvitse kuitenkaan tehdä sellaisesta yleisötilaisuudesta, joka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi ei edellytä toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi taikka erityisiä liikennejärjestelyjä. Ilmoituksen sisällöstä on voimassa, mitä 8 §:ssä säädetään yleistä kokousta koskevasta ilmoituksesta. Poliisi voi vaatia tarvittaessa selvityksiä myös muista yleisötilaisuuden järjestämiseen liittyvistä seikoista.

Yleistä kokousta koskevan ilmoituksen tulee 8 §:n mukaan sisältää seuraavat tiedot: 1) kokouksen järjestäjä; 2) kokouksen tarkoitus; 3) kokouspaikka tai kulkueen reitti; 4) kokouksen alkamisaika ja arvioitu päättymisaika; 5) järjestäjän asettamat järjestyksenvalvojat; sekä 6) kokouksessa käytettävät rakennelmat ja muut erityisvälineet. Kokouksen järjestäjän on lisäksi nimettävä ilmoituksessa yhteydenpitoa varten henkilö, jonka on oltava poliisin tavoitettavissa kokouksen järjestämistä koskevista asioista (*yhteyshenkilö*).

Pelastuslain (379/2011) 16 §:n mukaan tilaisuuden järjestäjän on laadittava pelastussuunnitelma yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tilaisuuden vaarat ja riskit. Niiden perusteella määritellään tilaisuuden turvallisuusjärjestelyt sekä tilaisuuden toteuttamisesta vastaavalle henkilöstölle ja tilaisuuteen osallistuvalla yleisölle annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on toimitettava viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista tiedoksi alueen pelastusviranomaiselle. Alueen pelastusviranomainen voi erityisestä syystä hyväksyä, että yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma toimitetaan sille tiedoksi edellä mainitun määräajan jälkeen. Jos lain 16 §:n 2 momentissa tarkoitettu selvitys ja arvio tilaisuuden vaaroista ja riskeistä tai niiden perusteella määritellyt turvallisuusjärjestelyt ja ohjeet ovat alueen pelastusviranomaisen arvion mukaan puutteelliset, alueen pelastusviranomainen voi palauttaa suunnitelman täydennettäväksi. Alueen pelastusviranomaisen tulee myös tarvittaessa suorittaa kohteessa 80 §:n mukainen palotarkastus ja ryhtyä 81 ja 82 §:n mukaisiin toimenpiteisiin. Alueen pelastusviranomaisen tulee tarvittaessa ilmoittaa sille toimitetusta suunnitelmasta poliisille ja ensihoidosta vastaavalle terveysviranomaiselle. Räjähdeiden tai palo- ja räjähdysvaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena tulee ilmoittaa etukäteen alueen pelastusviranomaiselle siten kuin vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 81 §:ssä säädetään. Pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen (407/2011) 3 §:n 2 momentin mukaan, jos samaa yleisötilaisuutta tai tapahtumaa varten tulee muun lain kuin pelastuslain taikka toimivaltaisen viranomaisen antaman määräyksen nojalla laatia turvallisuus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, erillistä yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmaa ei tarvitse laatia, vaan pelastuslain 16 §:n 2 momentissa säädetty suunnitelman sisältöä koskevat seikat voidaan koota mainittuun muuhun suunnitelmaan. Tästä on mainittava suunnitelmassa.

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain 81 §:n mukaan räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja saa käyttää erikoistehosteena kokoontumislaissa tarkoitetuissa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa, jos siitä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden järjestämistä. Ilmoituksessa tulee nimetä vastuuhenkilö, jolla tulee olla panostajalaissa tarkoitettu tehostealan pätevyys. Vastuuhenkilön tehtävänä on huolehtia siitä, että 81 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilaisuuksissa räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja käytetään säännösten mukaisesti ja pelastusviranomaisen asettamien rajoitusten ja ehtojen mukaisesti. Pelastusviranomainen voi ilmoituksen perusteella määrätä erikoistehosteiden turvallisen käsittelyn kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja aiottuun käyttöön. Pelastusviranomainen voi kieltää käytön, jos siitä aiotussa paikassa ja aiottuna ajankohtana voidaan katsoa aiheutuvan ilmeistä henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahinkojen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 118 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sähköisesti ilmoitus rakentamisesta, yleisötilaisuudesta tai muusta tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos toimenpide tehdään tai tapahtuma järjestetään usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään sille valtion valvontaviranomaiselle, jonka toimialueella melu tai tärinä pääasiallisesti ilmenee. Toiminnanharjoittajan asemassa oleva luonnollinen henkilö voi tehdä ilmoituksen paperisena. Lain 118 §:n 3 momentin

mukaan ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa, jollei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tätä lyhyemmästä ajasta. Edellä 1 momentissa tarkoitetun valtion viranomaisen toimivaltaan kuuluvan ilmoituksen osalta määräaika on kuitenkin aina 30 vuorokautta. Lain 118 §:n 4 momentin mukaan toimenpiteeseen ei saa ryhtyä tai toimintaa aloittaa, ennen kuin ilmoituksen tekemisestä on kulunut 30 vuorokautta tai kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätty tätä lyhyempi aika. Ilmoituksen käsittelevä viranomainen voi kuitenkin ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä sallia toimenpiteeseen ryhtymisen tai toiminnan aloittamisen edellä mainittua ajankohtaa aikaisemmin.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) 14 a §:n mukaan työskenneltäessä kadulla tai muilla yleisillä alueilla työstä vastaavan on tehtävä työstä kadulla ja yleisellä alueella ilmoitus kunnalle. Työ voidaan aloittaa heti, kun kunta on antanut suostumuksen työn aloittamiseen. Jos kunta ei ole käsitellyt ilmoitusta 21 vuorokauden kuluessa, työ voidaan kuitenkin aloittaa. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys, jossa osoitetaan tarvittavassa laajuudessa alueen työnaikainen käyttö, työn kesto, työssä käytettävien laitteiden ja rakenteiden sijoitus, tilapäinen liikennejärjestely kaikki liikennemuodot huomioon ottaen sekä työstä vastaava henkilö ja hänen ammattipätevyytensä. Tämän lisäksi kunta voi vaatia muitakin ilmoituksen käsittelemiseksi tarpeellisia selvityksiä. Kunta voi antaa ilmoituksen johdosta työn suorittamisesta määräyksiä, jotka ovat tarpeen työstä mahdollisesti liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle, kadulla ja yleisellä alueella sijaitseville johdoille ja laitteille sekä kadun ja yleisen alueen rakenteille aiheutuvan haitan ja vahingon vähentämiseksi. Työmaalla on oltava taulu, josta ilmenevät työn suorittaja ja työstä vastaavan yhteystiedot. Ilmoittajan on pidettävä työalue puhtana ja saatettava alue hyväksytyn työajan kuluessa työtä edeltäneeseen kuntoon.

Alkoholilain (1102/2017) 5 §:n mukaan alkoholijuomia ei saa valmistaa eikä myydä ilman lupaa. Lain 7 §:n mukaan alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskeluluvan myöntää hakemuksesta se aluehallintovirasto, jonka toimialueella hakijan vähittäismyynti- tai anniskelupaikka sijaitsee. Jos vähittäismyynti tai anniskelu ei tapahdu tietyn aluehallintoviraston alueella, luvan myöntää hakijan kotipaikan aluehallintovirasto tai, jos hakijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa, Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Tupakkalain (549/2016) 44 §:n mukaan tupakkatuotteita ja nikotiininesteitä saa myydä tai muutoin luovuttaa vähittäin vain myyntipaikan sijaintikunnan myöntämän myyntipaikka- ja luvanhaltijakohtaisen vähittäismyyntiluvan perusteella. Luvan vähittäismyyntiin liikkuvassa liikennevälineessä myöntää kuitenkin luvanhakijan kotikunta. Vähittäismyyntilupa voidaan myöntää määräajaksi, jos toiminta on määräaikaista. Määräaikainen lupa voidaan myöntää enintään vuodeksi kerrallaan.

Poliisihallituksen jaksossa 6 mainitun määräyksen voimassaoloaika on jatkettu Poliisihallituksen kirjeellä 17.2.2020. Määräyksessä käsitellään Suomen kansallisen jalkapallon tietopisteen (NFIP) toimintaa ja tehtäviä.

Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että koordinoitijärjestelyihin otetaan mukaan kaikki keskeiset julkiset ja yksityiset toimijat, jotka ovat vastuussa tilaisuuteen liittyvistä turvallisuus-, turvatoimi- ja palveluasioista sekä tilaisuuden pitopaikalla että sen ulkopuolella.

Suomessa on kattavat arviointi- ja palautejärjestelmät, joilla valvotaan jatkuvasti mm. jalkapallon pääsarjatasojen ottelutapahtumien turvatoimia. Eri viranomaiset (Suomen NFIP- toiminto

kerää paikallisten poliisilaitosten otteluista laatimat otteluraportit analysointia varten) ja yksityiset toimijat (esim. Suomen palloliitto ja Veikkausliiga) keräävät tietoja, joita käydään läpi yhdessä tilaisuuksien järjestäjien kanssa ja joilla edelleen kehitetään tapahtumien turvallisuus-toimia (Suomen palloliitto kerää otteludelegaattien tekemät otteluraportit analysointia varten). Hyviä kansallisia ja kansainvälisiä käytäntöjä käydään läpi erilaisissa koulutuksissa ja seminaareissa. Poliisihallitus on jatkuvassa yhteydessä Suomen NFIP- toimintoon, joka laatii ottelutapahtumista erilaisia raportteja ja tilastoja. Poliisihallitus ja NFIP- toiminto arvioivat yhdessä Suomen palloliiton ja Veikkausliigan kanssa useita kertoja pelikaudessa siihen mennessä tapahtuneiden otteluiden turvatoimia.

Suomen Palloliitto, Poliisihallitus ja Helsingin poliisilaitokseen sijoitettu NFIP- toiminto järjestävät vuosittain eurooppalaisittain ja laajemminkin poikkeuksellisen Turvallisuus jalkapallo-otteluissa seminaarin. Seminaarin kohderyhmiä ovat Veikkausliigan-, Ykkösen-, Kakkosen- ja Naistenliigan seurojen toimitus- ja toiminnanjohtajat, turvallisuuspäälliköt, seura- ja maajoukkuekannattajien yhteyshenkilöt, Suomen maajoukkueen kannattajat ry, Veikkausliiga, Suomen Palloliitto, poliisi- ja pelastusviranomaiset, Poliisihallitus, sisäministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, Olympiakomitea, SUEK, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Olympiastadion, Ratinan Stadion, Telia 5G Areena, Veritas Stadion, Lahden Urheilukeskus, Myyrmäen jalkapallostadion, OmaSp Stadion Seinäjoki, Elisa Stadion Vaasa, SPR ja muut ensiapu- ja ensihoitoorganisaatiot, stadionrakentamisen ja turva-alan ammattilaiset sekä keskeiset palloilun lajiliitot ja organisaatiot. Vuonna 2020 pidettiin järjestyksessään kahdeskymmenes seminaari. Kaksipäiväisessä seminaarissa käytiin läpi hyvin laajasti ottelutapahtumien turvallisuuteen vaikuttavia asioita ja haetaan niihin ratkaisuja mm. ulkomaalaisten luennoitsijoiden toimesta.

Edellä mainitun Poliisihallituksen määräyksen mukaan Suomen kansallinen jalkapallon tietopiste muun muassa vastaa tietojenvaihdosta, suorittaa tiedustelua ja tarkkailua otteluissa ja raportoi näistä, tekee kehittämisehdotuksia, ylläpitää tilastoja sekä toimii tiiviissä yhteistyössä urheilujärjestöjen ja pelastusviranomaisten kanssa.

Artiklan 4 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että koordinoitijärjestelyissä huomioidaan täysimääräisesti yleissopimuksessa vahvistetut turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevat periaatteet ja että kansallisia ja paikallisia strategioita laaditaan, arvioidaan säännöllisesti ja parannellaan kansallisten ja kansainvälisten kokemusten ja hyvien käytäntöjen perusteella.

Edellä artiklan 2 kohdassa käsitellysti kokoontumislaki sisältää määräyksiä urheilutilaisuuden järjestäjän vastuista. Viranomaisten roolit ja vastuut määrittyvät lähtökohtaisesti kokoontumislain perusteella ja ne täsmentyvät erityislainsäädännön perusteella, kuten esimerkiksi pelastusviranomaisten osalta pelastuslain ja -asetuksen muodossa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön Urheilun eettisten asioiden neuvottelukunta toimii eri hallinnonalojen ja urheilun toimijoiden välisenä yhteistyöelimenä. Se seuraa ja koordinoi urheilun eettisiä kysymyksiä ja antaa niistä tarvittaessa suosituksia. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina myös katsomoturvallisuuden kannalta keskeisimmät tahot, sisäministeriö, Poliisihallitus, Suomen urheilun eettinen keskus, Suomen Olympiakomitea sekä urheilun eri lajiliitot.

Artiklan 5 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että kansallisissa oikeus-, sääntely- tai hallintokehyksissä selvennetään asianomaisten toimijoiden tehtävät ja vastuut ja että nämä tehtävät täydentävät toisiaan, ovat yhdenmisen lähestymistavan mukaisia ja ymmärretään laajasti strategian ja toiminnan tasoilla.

Eri toimijoiden vastuita ja velvollisuuksia on käsitelty edellä artiklan 2 yhteydessä sekä käsitelään jäljempänä artiklan 7 kohdan yhteydessä.

**5 artikla.** *Turvallisuus, turvatoimet ja palvelut urheilustadioneilla.* Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että kansallisissa oikeus-, sääntely- tai hallintokehyksissä edellytetään, että tilaisuuksien järjestäjät kuulevat kaikkia kumppanitoimijoita ja tarjoavat turvallisen ja turvatus ympäristön kaikille osallistujille ja katsojille.

Urheilutilaisuuksien turvallisuudesta säädetään useassa eri laissa (myös edellä 4 artiklan 1 kohdassa osin käsitelty) kuten kokoontumislaki, laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015), pelastuslaki, järjestyslaki (613/2003), alkoholilaki, kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) ja rikoslaki (39/1889). Urheilutilaisuuden välittömässä läheisyydessä tapahtuviin häiriöihin on poliisin mahdollisuus puuttua esimerkiksi poliisilain ja järjestyslain säännösten perusteella.

Kokoontumislain 14 §:n mukaan järjestäjän on tehtävä yleisötilaisuuden järjestämisestä kirjallinen ilmoitus järjestämispaikan poliisille, pois lukien sellaiset yleisötilaisuudet, jotka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi eivät edellytä toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi taikka erityisiä liikennejärjestelyjä. Poliisi voi vaatia tarvittaessa selvityksiä myös muista yleisötilaisuuden järjestämiseen liittyvistä seikoista. Saamiensa tietojen perusteella poliisi arvioi, onko kyseessä ilmoituksena käsiteltävä asia vai annetaanko ilmoituksen johdosta yleisötilaisuutta koskevia määräyksiä, jolloin asiassa tehdään päätös. Poliisilla on 15 §:n perusteella oikeus kieltää yleisötilaisuuden järjestäminen, jos muut toimenpiteet eivät ole riittäviä ja jos on ilmeistä, että: 1) tilaisuuden järjestäminen on lainvastaista tai sen järjestämisessä rikotaan olennaisesti kokoontumislakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä; 2) järjestystä ja turvallisuutta ei voida ylläpitää; 3) tilaisuuden järjestäminen aiheuttaa vaaraa terveydelle tai vahinkoa omaisuudelle; tai 4) tilaisuuden järjestäminen aiheuttaa huomattavaa haittaa sivullisille tai ympäristölle.

Pelastuslain 16 §:n mukaan yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski, tilaisuuden järjestäjän on laadittava pelastussuunnitelma, joka on toimitettava alueen pelastusviranomaiselle. Jos selvitys ja arvio tilaisuuden vaaroista ja riskeistä tai niiden perusteella määritellyt turvallisuusjärjestelyt ja ohjeet ovat alueen pelastusviranomaisen arvion mukaan puutteelliset, voi tämä palauttaa suunnitelman täydennettäväksi. Alueen pelastusviranomaisen tulee myös tarvittaessa suorittaa kohteessa 80 §:n mukainen palotarkastus sekä ryhtyä 81 ja 82 §:n mukaisiin toimenpiteisiin koskien korjausmääräystä ja toiminnan keskeyttämistä sekä erityisiä turvallisuusvaatimuksia. Tarvittaessa sen tulee ilmoittaa sille toimitetusta suunnitelmasta poliisille ja ensihoidosta vastaavalle terveysviranomaiselle.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat käyttöön säännöksiä tai järjestelyjä, joilla taataan stadioneiden lupamenettelyjen, sertifiointijärjestelyjen ja yleisesti turvallisuusmääräysten tehokkuus, ja varmistavat, että niitä sovelletaan, seurataan ja noudatetaan.

Suomen pääsarjajoukkueiden ottelustadioneille tehdään vuosittain Suomen Palloliiton seuralisenssimääräysten edellyttämät rakenteelliset tarkastukset. Toimivaltaiset viranomaiset, kuten esimerkiksi rakennusvalvonta- ja pelastusviranomaiset valvovat stadioneiden turvallisuutta.

Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet edellyttävät asianomaisten toimijoiden varmistavan, että stadionin rakenne, infrastruktuuri ja siihen liittyvät joukkojenhallintajärjestelyt ovat kansallisten ja kansainvälisten vaatimusten ja hyvien käytäntöjen mukaisia.

Toimivaltaiset viranomaiset, kuten esim. rakennusvalvonta- ja pelastusviranomaiset valvovat stadioneiden turvallisuutta, muun muassa siten että stadioneiden stadionin rakenne, infrastruktuuri ja siihen liittyvät yleisömassojen hallintajärjestelyt ovat turvallisia ja valtitsevien määräysten mukaisia.

Kokoontumislain 20 §:n mukaan poliisi voi tarvittaessa antaa yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden järjestämisestä ennakolta tai tilaisuuden aikana ohjeita ja määräyksiä: 1) yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi; 2) terveyden, omaisuuden tai ympäristön vahingoittumisen estämiseksi taikka ympäristölle aiheutuvan haitan rajoittamiseksi; 3) sivullisten oikeuksien turvaamiseksi; sekä 4) liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi.

Artiklan 4 kohdan mukaan sopimuspuolet kehottavat asianomaisia toimijoita varmistamaan, että stadioneilla luodaan osallistava ja lämminhenkinen ympäristö kaikille yhteiskuntaryhmille, lapset, iäkkäät ihmiset ja vammaiset mukaan luettuina, ja että niissä on erityisesti asianmukaiset saniteettitilat ja virvokkeiden tarjontaan tarkoitetut tilat sekä hyvät katseluolosuhteet kaikille katsojille.

Suomen rakennusmääräykset edellyttävät esteettömyyttä rakennuksissa. Suomessa stadionit rakennetaan UEFA:n ja Suomen Palloliiton stadionmääräysten mukaan, joissa on muun ohella määriteltä asianmukaiset saniteettitilat ja virvokkeiden tarjontaan tarkoitetut tilat sekä hyvät katseluolosuhteet kaikille katsojille.

Artiklan 5 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että stadionien toimintajärjestelyt ovat kattavia, niissä varaudutaan tehokkaaseen yhteistyöhön poliisin, pelastuspalvelujen ja kumppanitöimijöiden kanssa ja että niihin sisältyvät selkeät toimintaperiaatteet ja menettelyt sellaisten asioiden osalta, jotka saattavat vaikuttaa joukkojenhallintaan ja siihen liittyviin turvallisuutta ja turvatoimia koskeviin riskeihin, ja erityisesti seuraavien osalta: pyrotekniikan käyttö, väkivalta tai muu kielletty käytös sekä rasistinen tai muu syrjivä käytös.

Poliisi antaa yleisötilaisuuspäätöksessään erilaisia yhteistyöhön ja turvallisuuteen liittyviä ohjeita ja määräyksiä tapahtumajärjestäjälle. Tapahtumajärjestäjän turvallisuus- ja pelastussuunnitelmassa kuvataan turvallisuusjärjestelyt, arvioidaan riskit ja kuvataan toimenpiteet riskien poistamiseksi tai vähentämiseksi myös pyrotekniikan käytön, väkivaltaisen tai muun kielletyn käytöksen ja rasistisen tai muun syrjivän käytöksen osalta.

Artiklan 6 kohdan mukaan sopimuspuolet edellyttävät asianomaisten toimijöiden varmistavan, että kaikilla sekä julkisen että yksityisen sektorin henkilöstön jäsenillä, jotka ovat mukana teke-mässä jalkapallo-otteluista ja muista urheilutilaisuuksista turvallisia, turvattuja ja lämminhenkisiä, on tarvittavat välineet ja riittävä koulutus näiden tehtävien hoitamiseksi tehokkaasti ja asianmukaisesti.

Poliisi, pelastusviranomaiset ja muut julkisen sektorin toimijat käyttävät urheilutilaisuuksissa henkilöitä, joilla on erityisosaamista tai jotka ovat saaneet erikoiskoulutusta. Turvahenkilöstön on suoritettava lain edellyttämä järjestyksenvalvojakoulutus, läpäistävä hyväksytysti loppukoe ja täytettävä henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan järjestyksenvalvojalta vaadittavat ominaisuudet. Lisäksi turvahenkilöstöllä on oltava voimassa oleva hyväksyntä järjestyksenvalvojaksi.

Laissa yksityisistä turvallisuuspalveluista säädetään tilapäisistä järjestyksenvalvojista. Lain 37 §:n mukaan tilaisuuden laajuus ja luonne huomioon ottaen tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitos voi erityisestä syystä hyväksyä järjestyksenvalvojaksi kokoontumislain mukaiseen yksittäiseen tilaisuuteen tai saman järjestäjän samassa paikassa järjestämiin samaluonteisiin ti-

laisuuksiin enintään neljäksi kuukaudeksi yhden vuoden aikana henkilön, joka täyttää pelkästään 35 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset. Tällaisella järjestyksenvalvojalla ei ole 42 §:n 2 momentissa ja 43 §:ssä säädettyjä toimivaltuuksia. Tilaisuudessa, johon asetetaan lain 37 §:ssä tarkoitettu järjestyksenvalvoja, tulee aina olla myös riittävä määrä järjestyksenvalvojan peruskoulutuksen tai sitä vastaavan aiemman koulutuksen suorittaneita järjestyksenvalvojia. Tilapäisen järjestyksenvalvojan tulee 35 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan edellytysten mukaisesti olla täyttänyt 18 vuotta ja hänet tulee tuntea rehelliseksi ja luotettavaksi ja olla henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva. Tilapäisellä järjestyksenvalvojalla ei 42 §:n 2 momentin mukaan ole toimivaltuutta kiinniottamiseen. Viitatussa 43 §:n mukaisesti tilapäisellä järjestyksenvalvojalla ei ole toimivaltuutta kiinniotetun säilössä pitoon. Voimankäyttövälineitä saa 47 §:n mukaan kantaa ainoastaan järjestyksenvalvoja, joka on saanut voimankäyttövälineiden käyttäjäkoulutuksen. Järjestyksenvalvoja ei saa kantaa järjestyksenvalvontatehtävässä voimankäyttövälinettä tarpeettomasti. Edellä 37 §:ssä tarkoitettu tilapäinen järjestyksenvalvoja ei saa kantaa tehtävässään voimankäyttövälineitä.

Artiklan 7 kohdan mukaan sopimuspuolet kehottavat toimivaltaisia toimijoitaan korostamaan sen tarpeellisuutta, että pelaajat, valmentajat ja muut osallistuvien joukkueiden edustajat noudattavat toiminnassaan urheilun keskeisiä periaatteita, kuten suvaitsevaisuutta, kunnioitusta ja reilua peliä, ja tiedostavat, että väkivaltaisella, rasistisella tai muutoin provokatiivisella käytöksellä voi olla kielteinen vaikutus katsojien käyttäytymiseen.

Pelaajien, valmentajien ja muiden osallistuvien joukkueiden edustajien käyttäytymistä ottelutapahtumissa määritetään UEFA:n, Suomen Palloliiton ja Veikkausliigan määräyksissä, joissa edellytetään noudattamaan mainittuja urheilun keskeisiä periaatteita.

Yleissopimuksen selitysmuistiosta ilmenee 5 artiklan osalta, että toimet on tehtävä kansallisen tarve- ja riskiharkinnan mukaan. Selitysmuistiosta todetaan myös, että yleissopimuksen tavoite on välttää tarpeetonta ohjailevuutta ja sen sijaan tarjota puitesopimus avainperiaatteista, kansallisen lain ja kansallisten olosuhteiden valossa, erityisesti maan urheilutapahtumien uhkien luonteeseen ja vakavuuden luonne huomioiden (selitysmuistion kappale 21).

**6 artikla.** *Turvallisuus, turvatoimet ja palvelut julkisilla paikoilla.* Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolet kehottavat kaikkia toimijoita ja sidosryhmiä, jotka osallistuvat jalkapallo-ottelujen ja muiden urheilutilaisuuksien järjestämiseen julkisilla paikoilla, kunnallisviranomaiset, poliisi, paikallisyhteisöt ja paikalliset yritykset, kannattajien edustajat, jalkapalloseurat ja kansalliset järjestöt mukaan lukien, tekemään yhteistyötä etenkin seuraavien osalta:

a. arvioimaan riskejä ja valmistelemaan asianmukaisia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, joilla pyritään minimoimaan häiriöt ja rauhoittamaan paikallisyhteisöjä ja paikallisia yrityksiä, etenkin sellaisia, jotka sijaitsevat tilaisuuden pitopaikan tai julkisten katselualueiden läheisyydessä;

b. luomaan turvallinen, turvattu ja lämminhenkinen ympäristö julkisilla paikoilla, jotka on tarkoitettu kannattajien kokoontumiseen ennen tilaisuutta ja sen jälkeen, tai paikoissa, joissa kannattajien voidaan odottaa käyvän säännöllisesti omasta halustaan, sekä kulkureiteillä kaupunkiin ja/tai stadionille ja stadionilta.

Artiklan mukaista riskinarviointia ja sen seurauksena tehtäviä toimenpiteitä on käsitelty edellä yleissopimuksen 5 artiklan yhteydessä. Lisäksi EU:ssa on hyväksytty säännöllisesti päivitettävä käsikirja suosituksista sellaisten kansainvälisten jalkapallo-otteluiden, joissa on mukana vähintään yksi jäsenvaltio, yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemisestä ja torjunnasta ja siihen liittyvästä kansainvälisestä poliisiyhteistyöstä (EUVL, C 441/1 29.11.2016). Suomen Palloliitolla on käytössä kaikkia Suomessa pelattavia jalkapallo-otteluita

koskevat UEFA:n vuoden 2019 päivitetyn ohjeistuksen perusteella luodut turvallisuusmääräykset ja koko turvallisuustoimintaa on koordinoanut päätoiminen turvallisuuspäällikkö vuodesta 1995 lähtien. Suomen Jääkiekkoliitto on uudistanut omat turvallisuusohjeistuksensa vuonna 2012. Ohjeet koskevat kaikkia jääkiekko-otteluita. Suomen salibandyliitto ja Pesäpalloliitto noudattavat otteluissaan pääosin Suomen Palloliiton turvallisuusohjeita.

Kulkureittien turvaamiseen liittyen tieliikennelain (729/2018) 1.6.2020 voimaan tulleen 65 §:n 1 momentin mukaan poliisi ja pelastusviranomaiset ohjaavat liikennettä liikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Lain 65 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan liikenteenohjaajana saa myös toimia henkilö, jonka poliisi määrää ohjaamaan liikennettä liikenneuhkan, onnettomuuden, yleisötapahtuman tai muun vastaavan syyn vuoksi taikka yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Lain 65 §:n 3 momentin mukaan liikenteenohjaaja määrätään yksittäistä tehtävää varten tai määrääjäksi. Liikenteenohjaajana toimivan henkilön on oltava 18 vuotta täyttänyt. Hänen on annettava suostumuksensa tehtävään ja hänelle on annettava tehtävän edellyttämä ohjeistus.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että riskinarvioinnissa ja turvallisuus- ja turvatoimenpiteissä otetaan huomioon stadionille ja sieltä pois suuntautuvat matkat.

Otteluiden järjestäjät toimittavat vieraskannattajille etukäteen tietoa käytettävistä reiteistä stadionille ja sieltä pois. Järjestäjät käyttävät tarvittaessa erillisiä kuljetuksia, jotta kannattajat voivat saapua stadionille ja poistua sieltä turvallisesti. Lisäksi kannattajille varataan tarvittaessa turvallista pysäköintitilaa.

Kokoontumislain 17 §:n mukaan yleisen kokouksen ja yleisötilaisuuden järjestäjän on huolehdittava järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä sekä lain noudattamisesta tilaisuudessa. Samat velvollisuudet kuuluvat myös yleisen kokouksen puheenjohtajalle, jos sellainen valitaan. Lain 17 §:n perusteluiden mukaan säännöksellä korostetaan järjestäjän ensisijaista vastuuta järjestyksenpidosta tilaisuudessa. Järjestäjän tulisi ryhtyä ennakolta järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin. Perusteluissa on mainittu myös, että järjestäjän ja puheenjohtajan tulee tarvittaessa välittää osanottajien tietoon poliisin antamat näitä koskevat ohjeet ja määräykset. (HE 145/1998 vp s. 30). Poliisin tehtävänä puolestaan on kokoontumislain 19 §:n mukaan turvata kokoontumisvapauden käyttäminen. Poliisin tulee myös valvoa, että järjestäjä ja puheenjohtaja täyttävät lain mukaiset velvollisuutensa, sekä ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi yleisessä kokouksessa ja yleisötilaisuudessa. Kokoontumislain 19 §:n perusteluissa todetaan 1 momentin toisen virkkeen osalta niin ikään, että säännös korostaa järjestäjän ja puheenjohtajan ensisijaista vastuuta tilaisuudesta. (HE 145/1998 vp s. 31) Lisäksi kokoontumislain 20 §:n mukaisesti poliisi voi tarvittaessa antaa yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden järjestämisestä ennakolta tai tilaisuuden aikana ohjeita ja määräyksiä myös liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi. Kokoontumislain 20 §:n perusteluissa todetaan, että pykälän nojalla tilaisuuden järjestämistä varten annetut ohjeet ja määräykset kohdistuvat lähinnä tilaisuuden järjestäjään ja puheenjohtajaan, joiden tulisi huolehtia niiden täytäntöönpanosta. (HE 145/1998 vp s. 32). Tiedon jakaminen ja mahdollisten kuljetusten järjestäminen on kokoontumislain 17 §:n perusteella tapahtuman järjestäjän vastuulla, sillä kokoontumislain 17 §:n perusteella yleisötilaisuuden järjestäjän on huolehdittava järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä sekä lain noudattamisesta tilaisuudessa. Poliisin tehtävänä puolestaan on valvoa, että järjestäjä täyttää kokoontumislain mukaiset velvollisuutensa. Poliisi voi tarvittaessa antaa ohjeita ja määräyksiä, joiden täytäntöönpanosta järjestäjän tulee huolehtia. Mikäli poliisin antamat ohjeet tai määräykset koskevat osanottajia, tulee järjestäjän tarvittaessa saattaa nämä heidän tietoonsa.

Kuluttajapalveluiden turvallisuudesta säädetään kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011). Lain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on: 1) varmistaa kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelujen turvallisuus; 2) ennaltaehkäistä kulutustavaroista ja kuluttajapalveluista aiheutuvia terveys- ja omaisuusvaaroja; 3) 2 kohdassa tarkoitetun vaaran ilmetessä varmistaa, että vaara saadaan riittävän tehokkaalla tavalla poistettua; 4) turvata korkealaatuinen kuluttajaturvallisuusvalvonta; sekä 5) osaltaan parantaa toiminnanharjoittajien toimintaedellytyksiä. Lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan: 1) kulutustavaroihin, joita valmistetaan, pidetään kaupan, myydään tai muutoin luovutetaan taikka tuodaan maahan, viedään maasta, kuljetetaan Suomen kautta tai välitetään; 2) kuluttajapalveluihin, joita tarjotaan, suoritetaan, pidetään kaupan, myydään tai muutoin luovutetaan; sekä 3) CE-merkintään tai sen puuttumiseen, jollei muualla lainsäädännössä tästä tarkemmin säädetä. Kuluttajapalveluiden turvallisuutta valvovat pääsääntöisesti Turvallisuus- ja kemikaalivirasto lain 13 §:n perusteella sekä Tulli omalla toimialallaan lain 14 §:n perusteella. Lisäksi lain 18 §:n mukaan myös muu viranomainen toimii valvontaviranomaisena silloin kun asianomainen viranomainen valvoo muun lainsäädännön nojalla kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelujen turvallisuutta

**7 artikla.** *Turvallisuus- ja pelastussuunnittelu.* Artiklan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että laaditaan monitoimijaisia turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia ja että näitä suunnitelmia testataan ja parannellaan säännöllisissä yhteisissä harjoituksissa. Kansallisissa oikeus-, sääntely- tai hallintokehyksissä on selvennettävä, mikä toimija vastaa harjoitusten käynnistämisestä, valvonnasta ja hyväksymisestä.

Edellä 4 artiklan yhteydessä on kuvattu lainsäädäntöön, ohjeistukseen ja käytäntöihin perustuvia eri toimijoiden välisiä koordinaatiojärjestelyjä. Kun yleissopimuksessa tarkoitettuja tilaisuuksia järjestetään, on järjestäjän säännöllisesti toimitettava suunnitelmat joista viranomaiset konsultoivat toisiaan tarpeen mukaan. Ennen tilaisuuksia poliisi ja pelastusviranomaiset sekä tilaisuuden paikan ja luonteen mukaan muutkin viranomaiset, esimerkiksi Aluehallintovirasto, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien liikenneluvista ja katualueista vastaavat viranomaiset sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto käyvät läpi erilaiset mahdolliset tilanteet turvallisuusasioista. Stadioneiden poistumisjärjestelyjä simuloidaan erilaisilla tietokonemallinnuksilla, joilla pyritään selvittämään esimerkiksi kuinka paljon aikaa yleisön tapahtumapaikalta poistuminen veisi. Ennen tilaisuutta tilaisuuden järjestäjä, poliisi ja pelastusviranomaiset kokoontuvat tarkastelemaan otteluun liittyviä turvallisuusasioita. Kokouksissa keskustellaan myös esimerkiksi poistumisista ja samalla poistumisia pystytään itse ottelun yhteydessä kokeilemaan käytännössä. Kokouksien yhteyksissä huomioidaan myös esimerkiksi mahdollisten ajoesteiden sijoittelu.

Poliisi pääsääntöisesti ohjaa ja sovittaa yhteen edellä mainittuja toimia ja toimenpiteitä. Kokouksilain 19 §:n 1 momentin mukaan poliisin tehtävänä on muun muassa valvoa, että järjestäjä ja puheenjohtaja täyttävät kokouksilain mukaiset velvollisuutensa, sekä ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi yleisessä kokouksessa ja yleisötilaisuudessa. Lain 20 §:n mukaan poliisi voi tarvittaessa antaa yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden järjestämisestä ennakolta tai tilaisuuden aikana ohjeita ja määräyksiä: 1) yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi; 2) terveyden, omaisuuden tai ympäristön vahingoittumisen estämiseksi taikka ympäristölle aiheutuvan haitan rajoittamiseksi; 3) sivullisten oikeuksien turvaamiseksi; sekä 4) liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi. Poliisihallitus on poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta annetun lain (497/2009) 4 §:n perusteella antanut edellä mainitun katsomoväkivallan ennalta ehkäisyä käsittelevän määräyksen, jossa muun muassa viitataan aiemmin esityksessä käsiteltyyn Euroopan neuvoston vuoden 1985 yleissopimukseen urheilutilaisuuksien katsomoväkivallan ehkäisemisestä.

Sopimuspuolten on varmistettava, että laaditaan monitoimijaisia turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia ja että näitä suunnitelmia testataan ja parannellaan säännöllisissä yhteisissä harjoituksissa. Edellä kuvatusti yleissopimuksessa tarkoitettua turvallisuus- ja pelastussuunnittelua sekä niihin liittyviä harjoituksia tehdään nykyisin eri lakien, ohjeistuksen ja käytäntöjen perusteella. Yleissopimuksessa tarkoitettut jalkapallo- ja muiden urheilutilaisuuksien järjestäjät ovat pääsääntöisesti yksityisiä tahoja ja -yhteisöjä. Näin ollen yleissopimus sisältää viranomaisia ja yksityisiä koskevia määräyksiä.

Edellä 4 artiklan yhteydessä todetun mukaisesti yleissopimuksessa tarkoitetuista turvallisuus- ja pelastussuunnitelmista on voimassa lain säännöksiä. Suunnitelmien laatimista ja niiden testaamiseen ja parantamiseen tähtääviin säännöllisiin yhteisiin harjoituksiin osallistumista ei voida pitää perustuslain esitöissä tarkoitettuna niin vähäisinä yksilön velvollisuuksiin liittyvinä yksityiskohtina, että niistä voitaisiin säätää asetuksella.

Kuten edellä on todettu, poliisi pääsääntöisesti ohjaa ja sovittaa yhteen 7 artiklassa tarkoitettuja toimia ja toimenpiteitä ja on kokoontumislain mukainen toimivaltainen viranomainen. Lisäksi yleissopimuksessa tarkoitettut tilaisuudet kuuluvat kokoontumislain soveltamisalaan lain 2 §:n 3 momentissa tarkoitettuina kilpailuina ja joukkueotteluina.

Viranomaisten ja muiden yleisötilaisuuksien järjestämiseen osallistuvien tahojen yleissopimuksen mukaisista velvoitteista on tarkoituksenmukaista säätää kokoontumislain yleisötilaisuuksien järjestämisen yleisiä edellytyksiä käsittelevässä 12 §:ssä. Näin ollen esityksessä ehdotetaan, että kyseiseen pykälään lisättäisiin tätä tarkoittava uusi 2 momentti.

Yleissopimuksessa tarkoitettujen harjoitusten käynnistämistä, valvonnasta ja hyväksymisestä sekä poliisin roolista siinä on tarkoituksenmukaista säätää poliisin antamia ohjeita ja määräyksiä käsittelevässä lain 20 §:ssä. Koska kyse on poliisin ohjeistuksesta ja määräyksenanto- oikeudesta laajemmin ja osin eri kohderyhmien osalta kuin 20 §:n 2 momentissa mainitaan, ehdotetaan asiasta säädettäväksi uudessa 3 momentissa ja samalla täsmentäen ohjeiden ja määräysten kohdistuvan nyt lisättäväksi esitettävän 12 §:n 2 momentin mukaiseen toimintaan.

Kokoontumislain 29 §:n 1 momentin mukaan tarkempia säännöksiä yleisötilaisuuksien järjestämisestä voidaan antaa asetuksella. Sisäisestä turvallisuudesta vastaava ministeriö voi 29 §:n 2 momentin mukaan antaa tarkempia säännöksiä muun ohessa 20 §:n nojalla annettavista yleisötilaisuuksien järjestämisestä koskevista poliisin määräyksistä ja ohjeista. Lain esitöiden mukaan sisäministeriö voisi antamallaan säännöksillä yhdenmukaistaa käytäntöä maan eri osissa esimerkiksi ohjaamalla tarvittaessa yleisötilaisuuksien järjestämistä koskevien ajallisten rajoitusten asettamista (HE 145/1998 vp, s. 38). Asetuksenantomahdollisuus on tarkoituksenmukaista sisällyttää myös ehdotettavaan kokoontumislain 20 §:n 2 momentin lisäykseen vastaavilla perusteilla kuin se on sisällytetty 20 §:n 1 momenttiin.

**8 artikla.** *Yhteistoiminta kannattajien ja paikallisyhteisöjen kanssa.* Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolet kehottavat kaikkia toimijoita laatimaan ja noudattamaan politiikkaa, joka perustuu ennakoivaan ja säännölliseen yhteydenpitoon keskeisten sidosryhmien kanssa, kannattajien edustajat ja paikallisyhteisöt mukaan lukien, sekä vuoropuheluperiaatteeseen, ja jonka tavoitteena on saada aikaan kumppanuuden henki ja myönteistä yhteistyötä sekä tunnistaa ratkaisuja mahdollisiin ongelmiin.

Kannattajia osallistuu Suomen Palloliiton turvakokouksiin, ja kannattajat ja keskeiset toimijat ovat mukana liiton vuosittaisessa turvaseminaarissa. Liitto panostaa yhdessä poliisin spotteriganisaation kanssa seura- ja maajoukkuekannattajien yhdyshenkilötoimintaan. Vuoropuhelussa

kannattajien ja muiden toimijoiden kanssa hyödynnetään aktiivisesti sosiaalisen median eri vaihtoehtoja.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet kehottavat kaikkia julkisia ja yksityisiä toimijoita ja muita sidosryhmiä, paikallisyhteisöt ja kannattajien edustajat mukaan lukien, käynnistämään monitoimijaisia sosiaalisia, koulutukseen liittyviä, rikoksien ehkäisyyn tähtääviä hankkeita ja muita yhteisöhankeita, joilla pyritään edistämään molemminpuolista kunnioitusta ja ymmärtämystä, erityisesti kannattajien, urheiluseurojen ja -järjestöjen sekä turvallisuudesta ja turvatoimista vastaavien toimijoiden keskuudessa, tai osallistumaan niihin.

Urheiluseurat ja kunnat toteuttavat runsaasti kohdassa tarkoitettuja hankkeita ja Suomen Palloliitolla on hankkeita, joilla halutaan parantaa ottelutapahtumiin liittyvää turvallisuutta. Jatkuvia hankkeita ovat No Hate- ja rasismien vastaiset kampanjat. Poliisiviranomaiset, Suomen Palloliitto sekä Veikkausliigan seurat järjestivät vuonna 2015 laajan hankkeen korkean riskin otteluiden turvajärjestelyiden monitoroinnista, minkä tuloksena oli selkeä parannus ottelutapahtumien turvallisuuteen liittyvien asioiden huomioimisessa. Veikkausliiga, jalkapallon Ykkönen ja jääkiekon SM-liiga lähettävät vuosittain otteluohjelmaluonnokset etukäteen Poliisihallitukselle arvioitavaksi ja lausuttavaksi. Poliisihallitus pyytää otteluohjelmaluonnoksista lausunnon Suomen NFIP-toiminnolta ja lausuu Veikkausliigalle, Ykköselle ja jääkiekon SM liigalle otteluajankohtiin ja muihin seikkoihin perustuen otteluiden turvallisuuteen liittyvistä esityksistä jo etukäteen ennen yksittäisten otteluiden yleisötilaisuuspäätösten tekoa.

**9 artikla. Poliisin strategiat ja toimet.** Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että poliisin strategioita laaditaan, arvioidaan säännöllisesti ja parannellaan kansallisten ja kansainvälisten kokemusten ja hyvien käytäntöjen perusteella ja että ne ovat yhdenmukaisia turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevan laajemman, yhdenmukaisen lähestymistavan kanssa.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että poliisin strategioissa otetaan huomioon hyvät käytännöt, erityisesti tiedustelutietojen kerääminen, jatkuva riskinarviointi, riskiperusteinen käyttö, oikeasuhteinen puuttuminen riskin tai yleisen järjestyksen häiriön eskaloitumisen estämiseksi, tehokas vuoropuhelu kannattajien ja laajemman yhteisön kanssa, todisteiden kerääminen rikollisesta toiminnasta ja tällaisten todisteiden jakaminen toimivaltaisten syyttäväviranomaisten kanssa.

Poliisin valtakunnalliset ja paikalliset strategiat tukevat turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevaa yhdenmukaistettua lähestymistapaa. Poliisin strategioista esimerkiksi ennalta estävä toiminnan strategiassa, rikostorjuntastrategiassa ja viestintästrategiassa on huomioitu kohdassa mainitut seikat. Sisäministeriö on 22.1.2019 julkaissut poliisin ennalta estävän työn strategian (ENSKA – Poliisin ennalta estävän työn strategia 2019–2023, Sisäministeriön julkaisuja 2019:3). Ennalta estävän työn strategian tavoitteena on vähentää rikosten ja turvallisuutta heikentävien häiriöiden aiheuttamia taloudellisia ja inhimillisiä kustannuksia, ylläpitää ja vahvistaa ihmisten turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta, ylläpitää ja vahvistaa ihmisten luottamusta poliisiin sekä tukea poliisin muita toimintoja. Poliisin sisäisen ja ulkoisen viestinnän käsikirjassa kuvataan viestintästrategiaan ja määräykseen liittyviä käytäntöjä, joiden avulla viestintää voidaan yhdenmukaistaa poliisin eri yksiköissä.

Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat, että poliisi tekee yhteistyötä järjestäjien, kannattajien, paikallisyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa tehtäessä jalkapallo-otteluista ja muista urheilutilaisuuksista turvallisia, turvattuja ja lämminhenkisiä kaikille asianosaisille.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 20 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa. Hallintolain (434/2003) 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Poliisi suunnittelee ja toimii yhteistyössä järjestäjien, kannattajien, paikallisyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa, jotta jalkapallo-ottelut ja muut urheilutilaisuudet olisivat turvallisia, turvattuja ja lämminhenkisiä kaikille asianosaisille.

**10 artikla. Lainrikkomisen ehkäisy ja seuraamukset.** Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolet ryhtyvät kaikkiin mahdollisiin toimiin vähentääkseen riskiä, että yksilöt tai ryhmät osallistuvat väkivaltaisuuksiin tai yleisen järjestyksen häiriöihin tai järjestävät sellaisia.

Eri viranomaisten, muiden toimijoiden ja kannattajien kesken käydään vuoropuhelua, jolla pyritään ennalta estämään väkivaltaisuuksia tai järjestyshäiriöitä. Suomessa on toimiva kansallinen ja kansainvälinen tiedonvaihto ja -keruujärjestelmä, ja rikkomuksiin syyllistyneet henkilöt saadaan tehokkaasti edesvastuuseen. Suomessa on toimiva kansallinen jalkapallon tietopiste NFIP (National Football Information Point) ja valtakunnallinen spotterijärjestelmä (poliisin operatiivinen toimija urheilutilaisuuksissa). Yleissopimuksen selitysmuistion kappaleessa 94 todetaan että 1 kohta on luonteeltaan yleinen ja korostaa osapuolten vastuuta omien turvallisuusongelmiensa luonteen ja vakavuuden edellyttämällä tavalla.

Poliisihallituksen edellä mainitun määräyksen mukaan Suomen kansallinen jalkapallon tietopiste (NFIP) toimii suorana keskusyhteyspisteenä kansainvälisiin jalkapallo-otteluihin liittyvässä tietojenvaihdossa. Tietojenvaihdossa on otettava huomioon kansallinen ja kansainvälinen lainsäädäntö sekä erityisesti henkilötietojen käsittelyä ja luovuttamista koskeva lainsäädäntö sekä niin kutsuttu jalkapallokäsikirja. NFIP vastaa myös kansallisesti tietojenvaihdosta jalkapallon ja jääkiekon pääsarjatason pelipaikkakuntien poliisilaitosten kanssa ja välittää muilta valtioilta saatuja, tapahtumia koskevia tietoja.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet varmistavat kansallisen ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti, että käytössä on tehokkaita ja riskin luonteeseen ja sijaintiin nähden tarkoituksenmukaisia poissulkemisjärjestelyjä väkivaltaisuuksien tai yleisen järjestyksen häiriöiden ehkäisemiseksi ja estämiseksi.

Järjestyslain (612/2003) 3 §:n mukaan yleisen järjestyksen häiritseminen tai turvallisuuden vaarantaminen yleisellä paikalla on kielletty:

- 1) metelöimällä ja muulla vastaavalla tavalla;
- 2) toistuvilla uhkaavilla eleillä, hyökkäävillä liikkeillä, suullisesti esitetyillä uhkailuilla ja muulla vastaavalla, pelkoa herättävällä uhkaavalla käyttäytymisellä;
- 3) ampumalla, heittämällä esineitä tai muulla vastaavalla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toiminta on kielletty myös muualla kuin yleisellä paikalla, jos toiminnan vaikutus ulottuu yleiselle paikalle.

Yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 41 §:n 1 momentin mukaan järjestyksenvalvojalla on oikeus estää pääsy toimialueelleen henkilöltä:

- 1) jonka päihtymyksen, käyttäytymisen, aikaisemman käyttäytymisen tai varustautumisen perusteella on syytä epäillä vaarantavan siellä järjestystä tai turvallisuutta;
- 2) joka ei täytä pääsyn edellytykseksi asetettua ikärajavaatimusta tai muita ehtoja, jotka laissa tai sen nojalla annetuissa määräyksissä on asetettu järjestyksenvalvojan toimialueelle pääsemiseksi tai jotka tilaisuuden järjestäjä tai alueen haltija on asettanut sinne pääsemiselle; tai
- 3) jonka on syytä epäillä pitävän hallussaan esineitä tai aineita, joiden hallussapito siellä on lain taikka tilaisuuden järjestäjän tai poliisin asettamien ehtojen mukaan kielletty.

Yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 42 §:n mukaan järjestyksenvalvojalla on oikeus poistaa toimialueeltaan henkilö, joka:

- 1) päihtyneenä häiritsee järjestystä tai muita henkilöitä;
- 2) vaarantaa turvallisuutta;
- 3) uhkaavasti esiintyen, meluamalla, väkivaltaisuudella taikka muulla käyttäytymisellään häiritsee järjestystä; tai
- 4) oleskelee alueen yleisöltä suljetussa osassa ilmeisen oikeudettomasti.

Jos paikalta poistaminen on ilmeisesti riittämätön toimenpide eikä häiriötä tai vaaraa voida muutoin poistaa, järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa henkilö kiinni, jos kiinniottaminen on välttämätöntä muille henkilöille tai omaisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran torjumiseksi. Kiinniotettu on viipymättä luovutettava poliisin haltuun. Järjestyksenvalvojalla ei kuitenkaan ole oikeutta henkilön kiinniottamiseen yleisessä kokouksessa.

Kokoontumislain 20 §:n mukaan poliisi voi tarvittaessa antaa yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden järjestämisestä ennakolta tai tilaisuuden aikana ohjeita ja määräyksiä:

- 1) yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi;
- 2) terveyden, omaisuuden tai ympäristön vahingoittumisen estämiseksi taikka ympäristölle aiheutuvan haitan rajoittamiseksi;
- 3) sivullisten oikeuksien turvaamiseksi; sekä
- 4) liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi.

Kokoontumislain 15 §:n mukaan poliisilla on oikeus kieltää yleisötilaisuuden järjestäminen, jos muut toimenpiteet eivät ole riittäviä ja jos on ilmeistä, että:

- 1) tilaisuuden järjestäminen on lainvastaista tai sen järjestämisessä rikotaan olennaisesti tätä lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä;
- 2) järjestystä ja turvallisuutta ei voida ylläpitää;
- 3) tilaisuuden järjestäminen aiheuttaa vaaraa terveydelle tai vahinkoa omaisuudelle; tai
- 4) tilaisuuden järjestäminen aiheuttaa huomattavaa haittaa sivullisille tai ympäristölle.

Kokoontumislain 22 §:n mukaan yleisötilaisuuden tai tällaiseen tilaisuuteen kuuluvan ohjelma-numeron tai muun tapahtuman järjestäjän on peruutettava tai keskeytettävä tilaisuus taikka määrättävä se päättymään 15 §:ssä mainituilla perusteilla. Poliisilla ja järjestyksenvalvojalla on vastaavilla perusteilla oikeus estää tai keskeyttää yleisötilaisuus tai määrätä se päättymään, jos muut toimenpiteet eivät ole osoittautuneet riittäviksi.

Mitä 1 momentissa säädetään yleisötilaisuudesta, koskee vastaavasti tällaiseen tilaisuuteen kuuluvaa ohjelmanumeroa tai muuta tapahtumaa.

Kokoontumislain 23 §:n mukaan yleisessä kokouksessa tai yleisötilaisuudessa taikka niiden välittömässä läheisyydessä ei saa pitää hallussa ampuma-asetta, räjähdysainetta, teräasetta tai muuta sellaista esinettä tai ainetta, jota on perusteltua aiheuttaa epäillä voitavan käyttää henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen tekemiseen. Edellä säädetty ei koske viran tai tehtävän vuoksi tarpeellista tai virkapukuun kuuluvaa aseistusta eikä tilaisuuden ohjelmassa tai urheilukilpailuissa tarvittavia esineitä tai aineita.

Järjestäjällä ja poliisilla on oikeus kieltää päihdyttävien aineiden hallussapito yleisessä kokouksessa tai yleisötilaisuudessa.

Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi järjestäjällä ja poliisilla on myös oikeus määrätä järjestyksenvalvoja tarkastamaan tilaisuuden osanottajat ja näiden mukana olevat tavarat, jos tämä on tarpeen tilaisuuden erityisluonteen vuoksi tai on perusteltua aiheuttaa epäillä, että tilaisuuteen osallistuvilla on hallussaan kiellettyjä esineitä tai aineita. Järjestyksenvalvojan teke-mästä tarkastuksesta säädetään yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa.

Yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 46 §:n mukaan järjestyksenvalvojalla on oikeus metallinilmaisinta tai muuta sellaista teknistä laitetta käyttäen tarkastaa toimialueelleen pyrkivä tai siellä oleva henkilö sen varmistamiseksi, ettei hänellä ole yllään tai mukanaan sellaisia esi-neitä tai aineita, joilla voitaisiin aiheuttaa vaaraa järjestykselle tai turvallisuudelle taikka joiden hallussapito toimialueella on kielletty lain tai sen nojalla annetun määräyksen mukaan. Tilai-suuden järjestäjän tai poliisin kokoontumislain 23 §:n 4 momentin mukaan antaman määräyksen nojalla tai jos muutoin on perusteltua aiheuttaa epäillä, että henkilöllä on hallussaan tällaisia esi-neitä tai aineita, saadaan henkilö ja hänen mukanaan olevat tavarat tarkastaa myös muulla sopi-valla tavalla.

Järjestyksenvalvojalla on 42 §:n 2 momentissa tai 45 §:ssä tarkoitetun kiinnioton yhteydessä oikeus tarkastaa kiinniotettu sen varmistamiseksi, ettei tällä ole hallussaan esineitä tai aineita, joilla tämä voi vaarantaa säilössä pidon taikka aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille.

Yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 47 §:n mukaan järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa pois tarkastuksessa tavatut 46 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut esineet ja aineet. Järjes-tyksenvalvojalla on myös oikeus ottaa pois hänen toimialueellaan olevalta henkilöltä tarkastuk-sessa tai muuten löydetty esine tai aine, jota voidaan käyttää henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen tekemiseen tai sellaisella rikoksella uhkaamiseen taikka jonka tuominen alueelle on muuten lain tai sen nojalla annetun määräyksen mukaan kielletty.

Pois otetut esineet ja aineet on viipymättä luovutettava poliisille taikka, jollei siihen ole lain mukaan estettä, palautettava omistajalleen tai haltijalleen hänen poistuessaan paikalta.

Järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa pois alkoholilain 85 §:n 1 momentin kieltoa rikkoneelta henkilöltä alkoholijuoma astioineen ja hävittää se todisteellisesti.

Poliisilain 2 luvun 12 a §:n 1 momentin mukaan poliisimiehellä on, sillä tavoin ja siinä laajuudessa kuin tilanne välttämättä edellyttää, oikeus tarkastaa oikeudenkäyntiin sekä erityistä suojelua edellyttävään kokoukseen, erityistä suojelua tai erityistä valvontaa edellyttävään yleisötilaisuuteen tai muuhun vastaavaan tilaisuuteen tai tilaisuuden osallistujien majoitustiloihin saapuva tai sellaisessa tilaisuudessa tai sellaisissa tiloissa paikalla oleva, niistä poistuva taikka tilaisuuden järjestämispaikan tai majoitustilojen välittömässä läheisyydessä oleva henkilö ja hänen mukanaan olevat tavarat sen varmistamiseksi, ettei henkilöllä ole hallussaan sellaisia esineitä tai aineita, joilla voidaan aiheuttaa vaaraa tilaisuuteen osallistuvien tai majoitustiloissa olevien tai muiden henkilöiden turvallisuudelle tai joiden hallussapito tilaisuudessa on muuten laissa tai lain nojalla kielletty.

Pykälän 3 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetut esineet tai aineet on tarvittaessa otettava pois tarkastettavalta.

Yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 48 §:n mukaan, jos henkilö koettaa vastarintaa tekemällä välttää pääsyn estämisen, paikalta poistamisen, kiinniottamisen, 46 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen tai 47 §:ssä tarkoitetun poisottamisen taikka pakenee kiinniottamista, järjestyksenvalvojalla on oikeus käyttää sellaisia henkilön pääsyn estämiseksi, paikalta poistamiseksi tai kiinniottamiseksi taikka tarkastuksen suorittamiseksi tai esineen ja aineen poisottamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina, kun otetaan huomioon henkilön käyttäytyminen, tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus ja muut olosuhteet.

Rikoslain 17 luvun 13 a §:n mukaan, joka yleisellä paikalla järjestettävän yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden yhteydessä taikka muussa yleisön kokoontumisessa yleisellä paikalla esiintyy tunnistamattomaksi naamioituneena ilmeisenä tarkoituksenaan ryhtyä käyttämään henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai vahingoittamaan omaisuutta, on tuomittava *laittomasta naamioitumisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet tekevät kansallisen ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti yhteistyötä pyrkiessään varmistamaan, että ulkomailla lakia rikkoneille yksilöille määrätään asianmukaiset seuraamukset joko siinä maassa, jossa teko on tapahtunut, tai siinä maassa, jossa he asuvat tai jonka kansalaisia he ovat.

Yleissopimuksen selitysmuistion kappaleessa 96 korostetaan kohdassa 3 tarkoitettujen toimien tapahtuvan kunkin valtion oikeudellisen sääntelyn ja hallinnollisten järjestelyjen puitteissa. Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta säädetään rikoslain 1 luvussa.

Poliisin yhteistyön ja tiedonvaihdon osalta Poliisihallituksen edellä mainitun määräyksen mukaan Suomen kansallinen jalkapallon tietopiste (NFIP) toimii suorana keskusyhteyspisteenä kansainvälisiin jalkapallo-otteluihin liittyvässä tietojenvaihdossa. Sen tehtävänä on myös muun muassa edistää, sovittaa yhteen ja järjestellä kansainvälisiä jalkapallo-otteluita koskevaa kansainvälistä yhteistyötä sekä kansainvälisten jalkapallo-otteluiden yhteydessä laatia toisen jäsenvaltion NFIP:n pyynnöstä riskianalyysi maan omista seuroista ja omasta maajoukkueesta sekä näiden kannattajista. Se myös osallistuu mahdollisuuksien mukaan kansainvälisiin jalkapalloa koskeviin kokouksiin ja seminaareihin, jotka koskevat NFIP-toimintaa.

Artiklan 4 kohdan mukaan tarvittaessa ja kansallisen ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti sopimuspuolet harkitsevat, että oikeus- tai hallintoviranomaisille, jotka vastaavat seuraamusten määräämisestä yksilöille, jotka ovat aiheuttaneet jalkapalloon liittyviä väkivaltaisuuksia ja/tai yleisen järjestyksen häiriöitä tai myötävaikuttaneet niihin, annetaan mahdollisuus rajoittaa tällaisten henkilöiden matkustamista toisessa maassa järjestettäviin jalkapallotilaisuuksiin.

Suomessa vakavan asteiseen rikokseen syyllistyneelle henkilölle voidaan esitutkinnan ja lainvoimaisen tuomion aikana asettaa rajoituksia liikkumiselle muun muassa matkustuskiellon muodossa.

Matkustuskielto on pakkokeinolain (806/2011) 5 luvussa tarkoitettu pakkokeino, jossa todennäköisin syin epäiltyä henkilöä kielletään poistumasta tietyltä alueelta. Matkustuskiellossa oleva epäilty voidaan myös määrätä olemaan tietyssä aikana tavoitettavissa, ilmoittautumaan poliisille tai oleskelemaan esimerkiksi laitoksessa. Epäilty voidaan määrätä matkustuskieltoon, jos ankarin rangaistus rikoksesta on vähintään vuosi vankeutta ja on syytä epäillä, että epäilty pakenee tai jatkaa rikoksien tekemistä. Yleensä matkustuskiellon määrää poliisi mutta käräjäoikeus voi vangitsemisvaatimusta käsitellessään määrätä epäillyn vangitsemisen sijaan matkustuskieltoon.

Viisumivollisten kolmansien valtioiden kansalaisten osalta ulkomaalaislain (301/2004) 17 §:n 8 kohdan mukaan viisumin epäämiseen sovelletaan Yhteisön viisumisäännösten laatimisesta (viisumisäännöstö) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 810/2009. Asetuksen 32 artiklassa tarkemmin säädetystä viisumi voidaan evätä muun ohella, jos hakija on määrätty maahantulokieltoon Schengenin tietojärjestelmässä, hän saattaa muodostaa uhan jonkin jäsenvaltion yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle, erityisesti jos hänet on jäsenvaltioiden kansallisissa tietokannoissa samoin perustein määrätty maahantulokieltoon.

Passilain (671/2006) 15 §:n 1 kohdan ja 21 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan passi voidaan peruuttaa, jos henkilön todennäköisin syin epäillään syyllistyneen rikokseen, josta saattaa seurata vähintään vuoden vankeusrangaistus ja jota koskeva esitutkinta tai syyteharkinta on kesken taikka josta henkilö on syytteessä tai jonka johdosta henkilö on etsintäkuulutettu. Vastaavilla edellytyksillä voidaan henkilökortti peruuttaa henkilökorttilain (663/2016) 17 §:n 1 momentin 1 kohdan ja 25 §:n 4 momentin perusteella.

Passilain 15 §:ssä säädetään passin myöntämisen esteistä. Pykälän mukaan passi voidaan evätä henkilöltä, jos henkilön todennäköisin syin epäillään syyllistyneen rikokseen, josta saattaa seurata vähintään vuoden vankeusrangaistus ja jota koskeva esitutkinta tai syyteharkinta on kesken taikka josta henkilö on syytteessä tai jonka johdosta henkilö on etsintäkuulutettu.

Passilain 21 §:ssä säädetään passin peruuttamisen edellytyksistä. Pykälän mukaan passi voidaan peruuttaa, jos passin myöntämisen jälkeen on tullut esiin seikkoja, jotka passin myöntämistä harkittaessa todennäköisesti johtaisivat 15 §:n nojalla passin epäämiseen.

Henkilökorttilain (663/2016) 17 §:ssä säädetään henkilökortin epäämisestä ja henkilökortista ilman matkustus oikeutta. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan henkilökortti voidaan evätä Suomen kansalaiselta, jonka todennäköisin syin epäillään syyllistyneen rikokseen, josta saattaa seurata vähintään vuoden vankeusrangaistus ja jota koskeva esitutkinta tai syyteharkinta on kesken tai josta henkilö on syytteessä tai etsintäkuulutettu.

Henkilökorttilain 25 §:ssä säädetään henkilökortin peruuttamisen edellytyksistä. Pykälän mukaan henkilökortti voidaan peruuttaa, jos sen myöntämisen jälkeen on tullut esiin seikkoja, jotka todennäköisesti johtaisivat 17 §:n nojalla matkustusasiakirjaksi hyväksyttävän henkilökortin epäämiseen.

Passin tai henkilökortin epäämisellä ja peruuttamisella puututaan henkilön liikkumisvapauteen, eli niillä nimenomaan rajoitetaan henkilön matkustamista. Passin myöntämistä tai epäämistä on arvioitava perustuslain 9 §:n 2 momentissa turvatun perusoikeuden rajoittamisen näkökulmasta,

koska passi on maasta poistumisen pääsääntöinen edellytys. Näin ollen passin antamis- ja peruuttamisedellytykset ovat olennaisia perustuslain takaaman maasta poistumisoikeuden toteutumiselle (esim. PeVL 33/1997 vp ja PeVL 27/2005 vp). Niin ikään henkilökorttia voidaan käyttää Euroopassa matkustusasiakirjana ja hallituksen esityksessä HE 41/2016 vp on todettu, että tästä syystä henkilökorttilaissakin tulisi huomioida ne tilanteet, joissa matkustusasiakirjaa ei tulisi myöntää matkustamisen rajoittamisen mahdollistamiseksi. Jos esimerkiksi henkilölle ei myönnetä matkustusasiakirjaksi kelpaavaa henkilökorttia, tarkoittaisi se hänen perustuslain 9 §:n suojaaman liikkumisvapauden rajoittamista. (HE 41/2016 vp s. 47 ja 48)

Sisäasianministeriön poliisiosasto asetti 13.11.2012 työryhmän yleisötilaisuuksien porttikieltojärjestelmän tarpeellisuuden selvittämiseksi ja arvioimiseksi. Työryhmän tehtävänä oli arvioida, onko Suomessa tarvetta ja edellytyksiä yleisötilaisuuksia koskevalle porttikieltojärjestelmälle. Työryhmän tuli arvioida myös, mitä vaihtoehtoisia mahdollisuuksia porttikieltojärjestelmälle olisi olemassa, jos tarpeiden ja edellytysten järjestelmälle katsotaan olevan olemassa.

Porttikielto työryhmä esitti loppuraportissaan 23.4.2014 (Sisäministeriön julkaisu 12/2014) näkemyksensä, että Suomessa on tarve ketterälle ja hyvinkin nopealla aikataululla toteutettavalle tilaisuuden järjestäjän ja asiakkaan väliseen sopimussuhteeseen perustuvalle porttikieltojärjestelmälle. Työryhmä ei esittänyt tämän vuoksi lainsäädäntöön pohjautuvaa ja viranomaisten omistamaa porttikieltojärjestelmään perustuvaa porttikieltojärjestelmää.

Yleissopimuksen 10 artiklan 4 kohta ei sisällä oikeudellisesti velvoittavia sopimusmääräyksiä. Se ei sisällä velvoitetta säätää tietynlaisia sanktioita tai seuraamuksia, osallistumiskieltoja tai matkustuskieltoa, vaan määräykset ovat muodoltaan hyvin väljästi velvoittavia.

Yleissopimuksen selitysmuistion kappaleessa 93 korostetaan, että kutakin 10 artiklan kohtaa on tulkittava kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön mukaisesti sekä että kohdat on muotoiltu siten, että ne tarjoavat osapuolille mahdollisuuden soveltaa sellaisia toimia, jotka heijastavat ongelma-käyttäytymisten määrää ja riskin tasoa. Kappaleen 97 mukaan 4 kohta tarjoaa mahdollisuuden yksilöitä koskevien matkustusrajoitusten asettamiseen, kun se on asianmukaista sekä valtion oikeudellisten tai hallinnollisten järjestelyjen mukaista. Yleissopimuksen 10 artikla ei edellytä lainsäädäntömuutoksia.

**11 artikla. Kansainvälinen yhteistyö.** Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolet toimivat kiinteässä yhteistyössä yleissopimuksen alaan kuuluvissa ja siihen liittyvissä asioissa, jotta voidaan tehdä mahdollisimman laajaa yhteistyötä kansainvälisten tilaisuuksien osalta, jakaa kokemuksia ja osallistua hyvien käytäntöjen kehittämiseen.

Suomi on kiinteästi mukana kansainvälisessä NFIP-toiminnassa. Lisäksi yhteistyötä tehdään Europolin ja Interpolin verkostojen kautta. Suomen edustajat poliisista ja Suomen Palloliitosta osallistuvat vuosittain erilaisiin kansainvälisiin turvallisuustapahtumiin ja -koulutuksiin Suomessa ja ulkomailla.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet perustavat tai nimeävät poliisin alaisen kansallisen jalkapalloalan tietopisteen, tämän kuitenkin rajoittamatta olemassa olevien kansallisten säännösten soveltamista, etenkin eri palvelujen ja viranomaisten välisten toimivaltuuksien jakoa.

Kansallinen jalkapalloalan tietopiste

a. toimii suorana ja yhtenä yhteispisteenä yleisten (strategisten, operatiivisten ja taktisten) tietojen vaihtamiseen sellaisen jalkapallo-ottelun yhteydessä, johon liittyy kansainvälinen ulottuvuus;

- b. vaihtaa henkilötietoja sovellettavien kansallisten ja kansainvälisten sääntöjen mukaisesti;
- c. helpottaa, koordinoi tai hoitaa kansainvälisen poliisiyhteistyön käyttöä sellaisten jalkapallo-otteluiden yhteydessä, joihin liittyy kansainvälinen ulottuvuus;
- d. pystyy hoitamaan sille osoitetut tehtävät tehokkaasti ja ripeästi.

Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet lisäksi varmistavat, että kansallinen jalkapalloalan tietopiste toimii kansallisena asiantuntemuksen tarjoajana jalkapalloon liittyvien poliisioperaatioiden, kannattajien dynamiikan ja siihen liittyvien turvallisuutta ja turvatoimia koskevien riskien osalta.

Suomen jalkapallon tietopiste NFIP toimii edellä 1-3 kohdissa mainittujen linjausten mukaisesti. NFIP on perustettu Poliisihallituksen määräyksellä 11.5.2010 (POHAD nro/2010/1546) ja sijoitettu Helsingin poliisilaitokselle.

Artiklan 4 kohdan mukaan kukin sopimuspuoli ilmoittaa yleissopimuksella perustetulle urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaavalle komitealle (Committee on Safety and Security at Sports Events) kirjallisesti sen kansallisen jalkapalloalan tietopisteen nimen ja yhteystiedot ja niihin myöhemmin tehtävät muutokset.

Artiklan 5 kohdan mukaan sopimuspuolet tekevät kansainvälistä yhteistyötä, joka liittyy tietojen ja hyvien käytäntöjen vaihtamiseen ennalta ehkäisevistä hankkeista, koulutus- ja tiedotushankkeista sekä kumppanuuksien luomiseen kaikkien sellaisten toimijoiden kanssa, jotka ovat mukana toteuttamassa kansallisia ja paikallisia aloitteita, joissa keskitytään paikallisyhteisöön ja kannattajiin tai joiden alullepanijoina viimeksi mainitut toimivat.

Suomi toimii kyseisten periaatteiden mukaan Euroopan neuvoston pysyvässä katsomovälikivaltakomiteassa ja EU:n neuvoston alaisessa lainvalvonta-alan työryhmässä ja sen asiantuntijakouksissa.

#### *Menettelymääräykset*

**12 artikla. Tietojen toimittaminen.** Artiklan mukaan sopimuspuolen tulee toimittaa urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaavalle komitealle jollakin Euroopan neuvoston virallisella kielellä kaikki tarpeelliset tiedot lainsäädäntötoimenpiteistä ja muista toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tämän yleissopimuksen määräysten noudattamiseksi jalkapalloilun tai muiden urheilulajien osalta.

**13 artikla. Urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaava komitea.** Artiklan 1 kohdan mukaan yleissopimuksen päämäärien toteuttamiseksi perustetaan urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaava komitea.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolella voi olla komiteassa yksi tai useampi edustaja tärkeimmistä valtion virastoista, ensisijaisesti sellaisista, jotka vastaavat urheilulajien ja -tilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista, ja kansallisen jalkapalloalan tietopisteestä. Jokaisella yleissopimuksen osapuolella on yksi ääni.

Artiklan 3 kohdan mukaan Euroopan neuvoston jäsenvaltio tai muu Euroopan kulttuuriyleissopimuksen osapuolena oleva valtio, joka ei ole yleissopimuksen osapuoli, samoin kuin valtio, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli mutta joka on vuoden 1985 yleissopimuksen osapuoli, voi olla edustettuna komiteassa tarkkailijana.

Artiklan 4 kohdan mukaan komitea voi kutsua yksimielisellä päätöksellään Euroopan neuvostoon kuulumattomia valtioita, jotka eivät ole yleissopimuksen tai yleissopimuksen nro 120 osapuolia, sekä järjestöjä, jotka ovat kiinnostuneita edustuksesta, osallistumaan tarkkailijoina yhteen tai useampaan kokoukseensa.

Artiklan 5 kohdan mukaan Euroopan neuvoston pääsihteeri kutsuu komitean koolle. Sen ensimmäinen kokous pidetään vuoden kuluessa siitä päivästä, jona 10 Euroopan neuvoston jäsenvaltiota on sitoutunut noudattamaan yleissopimusta. Tämän jälkeen se kokoontuu vähintään kerran vuodessa ensimmäisen kokouksensa jälkeen. Lisäksi se kokoontuu sopimuspuolten enemmistön pyynnöstä.

Artiklan 6 kohdan mukaan komitean kokousten päätösvaltaisuuteen vaaditaan sopimuspuolten enemmistö.

Artiklan 7 kohdan mukaan komitean tulee laatia itse menettelytapasääntönsä ja hyväksyä ne yksimielisesti, jollei yleissopimuksen määräyksistä muuta johdu.

**14 Artikla** *Urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaavan komitean tehtävät.*

Artiklan 1 kohdan mukaan Komitean tehtävänä on yleissopimuksen soveltamisen valvominen. Se voi erityisesti

- a. tarkastella yleissopimuksen määräyksiä ja tutkia niiden muutostarvetta;
- b. järjestää neuvonpitoja ja tarvittaessa vaihtaa tietoja asianomaisten järjestöjen kanssa;
- c. antaa yleissopimuksen osapuolille suosituksia toimenpiteistä, joihin näiden tulisi tämän yleissopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi ryhtyä;
- d. suosittaa tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä yleisön pitämiseksi tietoisena siitä, millaiseen toimintaan yleissopimuksen puitteissa on ryhdytty;
- e. antaa ministerikomitealle suosituksia Euroopan neuvostoon kuulumattomien valtioiden kutsumiseksi liittymään yleissopimukseen;
- f. tehdä ehdotuksia yleissopimuksen vaikuttavuuden lisäämiseksi;
- g. helpottaa tietojen, kokemusten ja hyvien käytäntöjen keräämistä, analysoimista ja vaihtamista valtioiden välillä.

Artiklan 2 kohdan mukaan asianomaisten sopimuspuolten etukäteen antamalla suostumuksella komitea seuraa yleissopimuksen noudattamista ohjelmalla, jossa sopimuspuolina oleviin valtioihin tehdään vierailuja, jotta voidaan antaa neuvoja ja tukea yleissopimuksen täytäntöönpanossa.

Artiklan 3 kohdan mukaan komitea myös kerää tietoja, joita sopimuspuolet ovat toimittaneet 12 artiklan mukaisesti, ja välittää tarpeelliset tiedot kaikille yleissopimuksen osapuolille. Se voi erityisesti ilmoittaa kullekin sopimuspuolelle uuden kansallisen jalkapalloalan tietopisteen nimeämisestä sekä välittää tietopisteen yhteystiedot.

Artiklan 4 kohdan mukaan komitea voi tehtäviensä hoitamiseksi järjestää omasta aloitteestaan asiantuntijaryhmien kokouksia.

**15 Artikla. Muutokset.** Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuoli, urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaava komitea tai Euroopan neuvoston ministerikomitea voivat ehdottaa muutoksia tähän yleissopimukseen.

Artiklan 2 kohdan mukaan Euroopan neuvoston pääsihteeri välittää muutosehdotuksen Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, muille Euroopan kulttuuriyleissopimuksen osapuolina oleville valtioille, kaikille muille valtioille, jotka eivät ole Euroopan neuvoston jäseniä mutta jotka ovat liittyneet yleissopimukseen nro 120 ennen tämän yleissopimuksen allekirjoitettavaksi avaamisen ajankohtaa, sekä kaikille muille valtioille, jotka ovat liittyneet tai jotka on kutsuttu liittymään tähän yleissopimukseen 18 artiklan määräysten mukaisesti.

Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolen tai ministerikomitean ehdottama muutos toimitetaan komitealle vähintään kaksi kuukautta ennen sitä kokousta, jossa sitä on määrä käsitellä. Komitea antaa ministerikomitealle lausuntonsa muutosehdotuksesta.

Artiklan 4 kohdan mukaan ministerikomitea käsittelee muutosehdotuksen ja komitean antaman lausunnon ja voi hyväksyä muutoksen Euroopan neuvoston perussäännön 20 artiklan d kohdan mukaisella ääntenenemmistöllä.

Artiklan 5 kohdan mukaan ministerikomitean artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän muutoksen teksti toimitetaan sopimuspuolten hyväksyttäväksi asianomaisten sisäisten menettelyjen mukaisesti.

Artiklan 6 kohdan mukaan artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksytty muutos tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa yhden kuukauden ajanjakson kuluttua siitä, jolloin kaikki sopimuspuolet ovat ilmoittaneet pääsihteerille hyväksyvänsä muutoksen.

**16-22 Artiklat. Loppumääräykset.** Loppumääräykset sisältävät kansainvälisissä yleissopimuksissa sisällöltään tavanomaisia pidettäviä määräyksiä yleissopimuksen allekirjoittamisesta (16 artikla), voimaantulosta (17 artikla), muiden kuin Euroopan neuvoston jäsenvaltioiden liittymisestä (18 artikla), yleissopimuksen vaikutuksista (19 artikla), alueellisesta soveltamisesta (20 artikla), yleissopimuksesta irtisanoutumisesta (21 artikla) sekä yleissopimukseen liittyvistä ilmoituksista (22 artikla).

## **7 Lakiehdotuksen säännöskohtaiset perustelut**

### **7.1 Laki turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenmukaisuudesta lähestymistavasta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa tehdystä Euroopan neuvoston yleissopimuksesta.**

Laki sisältäisi tavanomaiset säännökset yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimassaolosta lakina sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut (1 §), yleissopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (2 §) ja lain voimaantulon säätämisestä valtioneuvoston asetuksella (3 §).

### **7.2 Laki kokoontumislain 12 ja 20 §:ien muutosehdotuksista.**

Ehdotusta ja sen perusteluja on selostettu edellä sopimuksen määräyksiä ja niiden suhdetta Suomen lainsäädäntöön käsittelevässä jaksossa yleissopimuksen 7 artiklan yhteydessä.

## **8 Lakia alemman asteinen sääntely**

Esitykseen sisältyvät lait on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan. Samana ajankohtana on valtioneuvoston asetuksella tarkoitus kumota asetus 147/1987 jolla Euroopan neuvoston yleissopimus (CETS No. 120) saatettiin Suomessa voimaan.

## **9 Voimaantulo**

Yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 1.11.2017. Esitykseen sisältyvien lakiehdotusten on tarkoitus tulla voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan. Yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa yhden kuukauden ajanjakson kulluttua siitä, jolloin Suomi on tallettanut ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa. Irtisanoutuminen yleissopimuksesta nro 120 tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa kuuden kuukauden ajanjakson kulluttua siitä, jolloin Euroopan neuvoston pääsihteeri on irtisanomusilmoituksen vastaanottanut.

Perustuslain 79 §:n 3 momentin mukaan laista tulee käydä ilmi, milloin se tulee voimaan, sekä että erityisistä syistä voidaan säätää lain voimaantuloajankohdasta asetuksella. Esityksen 1. lakiehdotuksen voimaantulosta ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella. Esityksen 2. lakiehdotuksessa viitataan yleissopimuksen määräyksiin. On perusteltua, että lain suora viittaus yleissopimukseen tulisi voimaan vasta, kun myös itse yleissopimus on saatettu osaksi valtionsisäistä oikeutta. Näin ollen esityksessä ehdotetaan molempien siihen sisältyvien lakiehdotusten voimaantuulosta säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella.

## **10 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus**

Yleissopimus sisältää yleistä järjestystä ja turvallisuutta koskevia määräyksiä, joiden osalta lainsäädäntövalta on Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 6 kohdan mukaan Ahvenanmaan maakunnalla. Ahvenanmaan maakuntahallitus totesi lausunnossaan, että yleissopimus ei sisällä määräyksiä, jotka olisivat ristiriidassa Ahvenanmaan itsehallintolain tai maakuntalakien kanssa. Maakuntapäivien on, jotta määräys tulisi voimaan maakunnassa, hyväksyttävä säädös, jolla yleissopimus saatetaan voimaan valtakunnallisesti.

## **11 Toimeenpano ja seuranta**

Yleissopimuksella perustetaan urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaava komitea, jonka tehtävänä on valvoa yleissopimuksen soveltamista esimerkiksi antamalla yleissopimuksen osapuolille suosituksia toimenpiteistä, joihin näiden tulisi yleissopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi ryhtyä.

## **12 Suhde muihin esityksiin**

Esityksellä ei ole suhdetta muihin esityksiin.

## **13 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys**

Edellä jaksossa 6 selvitetyn mukaisesti yleissopimuksen artiklan 11 kohdat 2, 3 ja 4 kuuluvat EU:n toimivaltaan.

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos se koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, tai jos määräyksessä tarkoitusta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (ks. esimerkiksi PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp sekä PeVL 45/2000 vp).

Yleissopimuksen turvallisuus- ja pelastussuunnittelua käsittelevä 7 artikla sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä edellä sopimuksen määräyksiä ja niiden suhdetta Suomen lainsäädäntöön käsittelevässä jaksossa selvitettyllä tavalla.

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista on säädettävä lailla. Perustuslain esitöissä säännöksen todetaan edellyttävän, että kaikki yksilön oikeusasemaan vaikuttavat keskeiset säännökset tulisi antaa lailla. Samassa momentissa säädetyt asetuksenantovaltuuden osalta lain esitöissä todetaan, että asetuksen antaja voitaisiin kuitenkin lailla valtuuttaa antamaan tarkempia säännöksiä yksilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvistä vähäisistä yksityiskohdista (HE 1/1998 vp, s. 131).

Yleissopimuksen 16 artiklan 3 kohdan mukaan valtio ei voi tallettaa ratifioimis- tai hyväksymiskirjaansa, ellei se ole irtisanoutunut yleissopimuksesta nro 120 tai irtisanoudu siitä samanaikaisesti tallettamisen kanssa. Vuoden 1985 yleissopimuksen 16 artiklan mukaan sopimuspuoli voi irtisanoutua yleissopimuksesta milloin tahansa Euroopan neuvoston pääsihteerille tehtävällä ilmoituksella. Esityksessä ehdotetaan, että Suomi irtisanoutuksi yleissopimuksesta nro 120 hyväksyttäväksi esitettävän yleissopimuksen hyväksymisasiakirjan tallettamisen yhteydessä. Yleissopimus nro 120 on saatettu Suomessa voimaan asetuksella 147/1987. Yleissopimuksen nro 120 3 artiklan 4 kohta sisältää määräyksiä, jotka asettavat velvoitteita myös yksityisille tahoille. Vastaavilla perusteilla kuin edellä jakson 6 yleissopimuksen varo- ja pelastussuunnittelua käsittelevän 7 artiklan kohdalla tuodaan esiin, että 3 artiklan 4 kohdan yksityisille asettamia velvoitteita ei voida pitää yksilön velvollisuuksiin liittyvinä niin vähäisenä yksityiskohtana, että niistä voitaisiin perustuslain 80 §:n 1 momentin perusteella säätää asetuksella. Näin ollen ja koska yleissopimus nro 120 näiltä osin kuuluu lainsäädännön alaan, eduskunnalta pyydetään suostumus yleissopimuksen nro 120 irtisanomiseen.

Koska sekä hyväksyttäväksi esitettävä sopimus, että irtisanottavaksi esitettävä sopimus eivät sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, sopimukset voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä ja irtisanoa äänten enemmistöllä ja ehdotus hyväksyttäväksi esitettävän sopimuksen voimaansaattamislainsäädännön tavallisen lain säätämismenettelyssä. Lakiehdotus kokonaisuutensa 20 §:n muuttamisesta voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämismenettelyssä.

### *1. ponsi*

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että eduskunta hyväksyisi turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenmukaisesta lähestymistavasta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa Saint-Denisissä 3.7.2016 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan

ja että eduskunta hyväksyisi katsojien väkivallasta ja epäsovivasta käyttäytymisestä urheilut-laisuuksissa ja erityisesti jalkapallo-otteluissa Strasbourgissa 19.8.1985 tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen (SopS 9/1987) irtisanomisen.

*2. ponsi*

Koska yleissopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan sa-malla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

**1.**

**Laki**

**turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenntetystä lähestymistavasta  
jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa tehdystä Euroopan neuvoston  
yleissopimuksesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

**1 §**

Turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenntetystä lähestymistavasta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa Saint-Denisissä 3 päivänä heinäkuuta 2016 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

**2 §**

Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

**3 §**

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

2.

**Laki**

**kokoontumislain 12 ja 20 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*lisätään* kokoontumislain (530/1999) 12 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 824/2002,  
uusi 2 momentti sekä 20 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

12 §

*Yleisötilaisuuden järjestäminen*

---

Turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdennetystä lähestymistavasta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa tehdyssä Euroopan neuvoston yleissopimuksessa (CETS No. 218) tarkoitettujen yleisötilaisuuksien järjestämiseen osallistuvien tahojen on laadittava monitoimijaisia turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia, joita tulee testata ja parannella säännöllisissä yhteisissä harjoituksissa.

20 §

*Poliisin antamat ohjeet ja määräykset*

---

Poliisi voi lisäksi antaa ohjeita ja määräyksiä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettujen harjoitusten käynnistämisestä, valvonnasta ja hyväksymisestä.

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

---

Helsingissä 8.4.2021

**Pääministeri**

**Sanna Marin**

Sisäministeri Maria Ohisalo

*Sopimusteksti*

**EUROOPAN NEUVOSTON YLEISSOPIMUS TURVALLISUUTTA, TURVATOIMIA JA PALVELUJA KOSKEVASTA YHDENNETYSTÄ LÄHESTYMISTAVASTA JALKAPALLO-OTTELUISSA JA MUISSA URHEILUTILAISUUKSISSA**

Saint-Denis, 3.7.2016

**Johdanto**

Tämän yleissopimuksen allekirjoittaneet Euroopan neuvoston jäsenvaltiot ja muut Euroopan kulttuuriyleissopimuksen (ETS nro 18) osapuolina olevat valtiot, jotka

toteavat, että Euroopan neuvoston tavoitteena on suurempi yhtenäisyys jäsentensä välillä;

kiinnittävät huomiota fyysistä koskemattomuutta koskevaan oikeuteen ja yksilöiden oikeutettuun odotukseen siitä, että he voivat osallistua jalkapallo-otteluihin ja muihin urheilutilaisuuksiin ilman pelkoa väkivallasta, yleisen järjestyksen häiriöstä tai muusta rikollisesta toiminnasta;

pyrkivät tekemään jalkapallo-otteluista ja muista urheilutilaisuuksista miellyttäviä ja lämminhenkisiä kaikille kansalaisille ja samalla toteavat, että lämminhenkisen ympäristön luomisella voi olla merkittävä ja myönteinen vaikutus turvallisuuteen ja turvatoimiin tällaisissa tilaisuuksissa;

kiinnittävät huomiota tarpeeseen edistää kaikkien sidosryhmien ottamista mukaan turvallisen ympäristön luomiseen jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa;

kiinnittävät huomiota tarpeeseen ylläpitää laillisuusperiaatetta jalkapallo- ja muilla urheilustadioneilla ja niiden läheisyydessä, kulkureiteillä stadioneille ja stadioneilta sekä muilla alueilla, joilla vierailee säännöllisesti tuhansia katsojia;

tiedostavat, että jalkapallo-ottelun tai muun urheilutilaisuuden järjestämiseen ja hallintaan osallistuvien urheilujärjestöjen ja muiden toimijoiden sekä sidosryhmien on vaalittava Euroopan neuvoston keskeisiä arvoja, joita ovat muun muassa sosiaalinen yhteenkuuluvuus, suvaitsevaisuus, kunnioitus ja syrjimättömyys;

**COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ON AN INTEGRATED SAFETY, SECURITY AND SERVICE APPROACH AT FOOTBALL MATCHES AND OTHER SPORTS EVENTS**

Saint-Denis, 3.VII.2016

**Preamble**

The member States of the Council of Europe and the other States Parties to the European Cultural Convention (ETS No. 18), signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity among its members;

Concerned with the right to physical integrity and the legitimate expectation of individuals to attend football matches and other sports events without fear of violence, public disorder or other criminal activity;

Concerned to make football matches and other sports events enjoyable and welcoming for all citizens while also recognising that creating a welcoming environment can have a significant and positive impact on safety and security at such events;

Concerned with the need to promote the inclusion of all stakeholders in providing a safe environment at football matches and other sports events;

Concerned with the need to maintain the rule of law in and within the vicinity of football and other sports stadiums, on transit routes to and from the stadiums and in other areas frequented by many thousands of spectators;

Recognising that sport, and all agencies and stakeholders involved in organising and managing a football match or other sports event, must uphold core values of the Council of Europe, such as social cohesion, tolerance, respect and non-discrimination;

tiedostavat valtioiden erilaiset perustuslailiset, lainkäyttöön liittyvät, kulttuuriset ja historialliset olosuhteet sekä jalkapallo-otteluihin ja muihin urheilutilaisuuksiin liittyvien turvallisuutta ja turvatoimia koskevien ongelmien luonteen ja vakavuuden;

tiedostavat tarpeen ottaa täysimääräisesti huomioon esimerkiksi tietosuojaa, rikosten tekijöiden kuntoutusta ja ihmisoikeuksia koskeva kansallinen ja kansainvälinen oikeus;

tiedostavat, että moninaisten viranomaisten ja yksityisten toimijoiden sekä muiden sidosryhmien, katsojat mukaan lukien, yhteisenä tavoitteena on tehdä jalkapallo-otteluista ja muista urheilutilaisuuksista turvallisia, turvattuja ja lämminhenkisiä tilaisuuksia yksilöille, ja tiedostavat, että niiden kollektiivisiin toimiin sisältyy väistämättä erilaisia toisiinsa liittyviä ja päällekkäisiä toimenpiteitä;

tiedostavat, että näiden toimenpiteiden päällekkäisyys edellyttää, että asianomaiset toimijat kehittävät tehokkaita kansainvälisiä, kansallisia ja paikallisia kumppanuuksia, jotta voidaan laatia ja toteuttaa yhdenmukainen ja tasapainoinen monitoimijainen lähestymistapa turvallisuuteen, turvatoimiin ja palveluihin jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilutilaisuuksien yhteydessä;

tiedostavat, että urheilustadionien ulkopuolisilla tapahtumilla voi olla suora vaikutus tapahtumiin stadioneilla ja päinvastoin;

tiedostavat, että keskeisten sidosryhmien, erityisesti kannattajien ja paikallisyhteisöjen, kuuleminen voi auttaa asianomaisia toimijoita vähentämään turvallisuuteen ja turvatoimiin kohdistuvia riskejä ja luomaan lämminhenkisen ilmapiirin stadioneilla ja niiden ulkopuolella;

ovat päättäneet ryhtyä yhteistoimiin turvallisuuteen ja turvatoimiin jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa kohdistuvien riskien vähentämiseksi, jotta katsojille, osallistujille ja paikallisyhteisöille voidaan tarjota miellyttävä kokemus;

käyttävät perustana katsojien väkivallasta ja epäsovivasta käyttäytymisestä urheilutilaisuuksissa ja erityisesti jalkapallo-otteluissa tehtyä eurooppalaista yleissopimusta (ETS nro 120), joka avattiin allekirjoitettavaksi Strasbourgissa 19. elokuuta 1985 (jäljempänä ”yleissopimus nro 120”), ja sen sisältöä;

Recognising variations among States regarding their constitutional, judicial, cultural and historical circumstances, and the character and severity of safety and security problems associated with football matches and other sports events;

Recognising the need to take full account of national and international legislation on matters such as data protection, rehabilitation of offenders and human rights;

Recognising that a wide range of public and private agencies and other stakeholders, including spectators, have a shared objective in making football matches and other sports events safe, secure and welcoming for individuals and recognising that their collective actions will necessarily comprise a range of interrelated and overlapping measures;

Recognising that the overlapping character of these measures requires the relevant agencies to develop effective international, national and local partnerships in order to prepare and deliver an integrated and balanced multi-agency approach to safety, security and service in connection with football matches and other sports events;

Recognising that events outside of sports stadiums can have a direct impact on events inside the stadiums and vice versa;

Recognising that consultation with key stakeholders, especially supporters and local communities, can assist the relevant agencies in reducing the risks to safety and security and in creating a welcoming atmosphere inside and outside of stadiums;

Being resolved to take common and co-operative action to reduce the risks to safety and security at football matches and other sports events in order to provide an enjoyable experience for spectators, participants and local communities;

Building upon the content of the European Convention on Spectator Violence and Misbehaviour at Sports Events and in particular at Football Matches (ETS No. 120), opened for signature in Strasbourg on 19 August 1985 (hereafter “Convention No. 120”);

ottavat huomioon, että laaja eurooppalainen kokemus ja hyvät käytännöt ovat johtaneet katsojien turvallisuutta ja turvatoimia koskevan uuden yhdenmätyn ja kumppanuuteen perustuvan lähestymistavan kehittämiseen, kuten ilmenee erityisesti turvallisuudesta, turvatoimista ja palveluista jalkapallootteluissa ja muissa urheilutilaisuuksista annetusta suosituksesta (Recommendation Rec (2015) 1 on Safety, Security and Service at Football Matches and other Sports Events), jonka yleissopimusta nro 120 käsittelevä pysyvä komitea on hyväksynyt 40. kokouksessaan 18. kesäkuuta 2015,

ovat sopineet seuraavasta:

#### 1 artikla

##### *Soveltamisala*

1. Sopimuspuolet ryhtyvät asianomaisten perustuslaillisten säännöstensä puitteissa tämän yleissopimuksen määräysten täytäntöpanemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin ammattilaisjalkapalloseurojen ja maajoukkueiden niiden alueella pelaamien jalkapalloottelujen tai turnausten osalta.

2. Sopimuspuolet voivat soveltaa tämän yleissopimuksen määräyksiä muihin alueellaan järjestettäviin urheilukilpailuihin tai -tilaisuuksiin, muut kuin ammattilaisjalkapalloottelut mukaan lukien, erityisesti tilanteissa, joissa turvallisuuteen tai turvatoimiin liittyy riskejä.

#### 2 artikla

##### *Tavoite*

Tämän yleissopimuksen tavoitteena on luoda turvallinen, turvattu ja lämminhenkinen ympäristö jalkapallootteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa. Tätä varten sopimuspuolet

a. ottavat käyttöön turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevan yhdenmätyn, monitoimijaisen ja tasapainoisen lähestymistavan, joka perustuu tehokkaiden paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppanuuksien ja yhteistyön henkeen;

Taking into account that extensive European experience and good practices has resulted in the development of a new integrated and partnership approach towards the safety and security of spectators, reflected in particular in the Recommendation Rec (2015) 1 on Safety, Security and Service at Football Matches, and other Sports Events, adopted by the Standing Committee of the Convention No. 120 at its 40th meeting on 18 June 2015,

Have agreed as follows:

#### Article 1

##### *Scope*

1. The Parties shall, within the limits of their respective constitutional provisions, take the necessary steps to give effect to the provisions of this Convention in respect of football matches or tournaments played in their territory by professional football clubs and national teams.

2. The Parties may apply the provisions of this Convention to other sports or sports events hosted in their territory, including non-professional football matches, especially in circumstances where safety or security risks are involved.

#### Article 2

##### *Aim*

The aim of this Convention is to provide a safe, secure and welcoming environment at football matches and other sports events. To that end, the Parties shall:

a. adopt an integrated, multi-agency and balanced approach towards safety, security and service, based upon an ethos of effective local, national and international partnerships and co-operation;

b. varmistavat, että kaikki viranomaiset ja yksityiset toimijat sekä muut sidosryhmät tiedostavat, että turvallisuutta, turvatoimia ja palvelujen tarjontaa ei voida tarkastella erillisinä tekijöinä ja että ne voivat vaikuttaa suoraan kahden muun osatekijän toteutumiseen;

c. ottavat huomioon hyvät käytännöt kehittäessään yhdenmukaista lähestymistapaa turvallisuuteen, turvatoimiin ja palveluihin.

b. ensure that all public and private agencies, and other stakeholders, recognise that safety, security and service provision cannot be considered in isolation, and can have a direct influence on delivery of the other two components;

c. take account of good practices in developing an integrated approach to safety, security and service.

### 3 artikla

#### *Määritelmät*

Tässä yleissopimuksessa tarkoitetaan

a. ”turvallisuustoimenpiteillä” toimenpidettä, joka on suunniteltu ja toteutettu siten, että sen ensisijaisena tavoitteena on suojella sellaisten yksilöiden ja ryhmien terveyttä ja hyvinvointia, jotka ovat läsnä tai osanottajina jalkapallo-ottelussa tai muussa urheilutilaisuudessa stadionilla tai sen ulkopuolella tai jotka asuvat tai työskentelevät tilaisuuden läheisyydessä;

b. ”turvatoimenpiteillä” toimenpidettä, joka on suunniteltu ja toteutettu siten, että sen ensisijaisena tavoitteena on ehkäistä jalkapallo-ottelun tai muun urheilutilaisuuden yhteydessä esiintyvää väkivaltaa tai muuta rikollista toimintaa tai yleisen järjestyksen häiriötä stadionilla tai sen ulkopuolella sekä vähentää tällaisen toiminnan riskiä ja/tai reagoida tällaiseen toimintaan;

c. ”palvelutoimenpiteillä” toimenpidettä, joka on suunniteltu ja toteutettu siten, että sen ensisijaisena tavoitteena on saada yksilöt ja ryhmät tuntemaan olonsa mukavaksi ja tuntemaan itsensä arvostetuiksi ja tervetulleiksi, kun he käyvät jalkapallo-ottelussa tai muussa urheilutilaisuudessa stadionilla tai sen ulkopuolella;

d. ”toimijalla” julkista tai yksityistä elintä, jolla on perustuslakiin, lainsäädäntöön tai sääntelyyn perustuva tai muu vastuu turvallisuus-, turva- tai palvelutoimenpiteiden valmistelusta ja toteuttamisesta jalkapallo-ottelun tai muun urheilutilaisuuden yhteydessä stadionilla tai sen ulkopuolella;

e. ”sidosryhmällä” katsojia, paikallisyhteisöjä tai muita asianomaisia osapuolia, joilla

### Article 3

#### *Definitions*

For the purposes of this Convention, the terms:

a. “safety measures” shall mean any measure designed and implemented with the primary aim of protecting the health and well-being of individuals and groups who attend, or participate in, a football match or other sports event, inside or outside of the stadium, or who reside or work in the vicinity of the event;

b. “security measures” shall mean any measure designed and implemented with the primary aim of preventing, reducing the risk and/or responding to any violence or other criminal activity or disorder committed in connection with a football or other sports event, inside or outside of a stadium;

c. “service measures” shall mean any measure designed and implemented with the primary aim of making individuals and groups feel comfortable, appreciated and welcome when attending a football match or other sports event, inside or outside of a stadium;

d. “agency” shall mean any public or private body with a constitutional, legislative, regulatory or other responsibility in respect of the preparation and implementation of any safety, security or service measure in connection with a football match or other sports event, inside or outside of a stadium;

e. “stakeholder” shall mean spectators, local communities or other interested parties

ei ole lainsäädäntö- tai sääntelyvelvoitteita mutta joilla voi olla tärkeä avustava rooli siinä, että jalkapallo-otteluista tai muista urheilutilaisuuksista tehdään turvallisia, turvatuja ja lämminhenkisiä stadioneilla ja niiden ulkopuolella;

f. ”yhdenmukaisella lähestymistavalla” sen tiedostamista, että ensisijaisesta tarkoituksestaan huolimatta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa toteutettavat turvallisuus-, turva- ja palvelutoimenpiteet ovat poikkeuksetta osittain päällekkäisiä ja vaikutukseltaan yhteydessä toisiinsa, että niiden on oltava tasapainoisia eikä niitä voida suunnitella tai toteuttaa erillisinä;

g. ”monitoimijaisella yhdenmukaisella lähestymistavalla” sen tiedostamista, että jokaisen jalkapallo-ottelun tai muun urheilutilaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa mukana olevan toimijan tehtävien ja toimien on oltava koordinoituja, toisiaan täydentäviä ja oikeasuhteisia sekä suunniteltu ja toteutettu osana kattavaa turvallisuus-, turva- ja palvelustrategiaa;

h. ”hyvillä käytännöillä” yhdessä tai useassa maassa toteutettuja toimenpiteitä, jotka ovat osoittautuneet hyvin tehokkaiksi asetettujen tavoitteen tai päämäärän saavuttamisessa;

i. asianomaisella toimijalla” (julkista tai yksityistä) elintä, joka osallistuu urheilustadionilla tai sen ulkopuolella järjestettävän jalkapallo-ottelun tai muun urheilutilaisuuden järjestämiseen ja/tai hallinnointiin.

#### 4 artikla

##### *Valtionsisäiset koordinoitijärjestelyt*

1. Sopimuspuolet varmistavat, että otetaan käyttöön kansalliset ja paikalliset koordinoitijärjestelyt, jotta voidaan kehittää ja toteuttaa monitoimijaista yhdenmukaista lähestymistapaa turvallisuuteen, turvatoimiin ja palveluihin kansallisella ja paikallisella tasolla.

2. Sopimuspuolet varmistavat, että otetaan käyttöön koordinoitijärjestelyt, jotta voidaan tunnistaa, analysoida ja arvioida turvallisuuteen, turvatoimiin ja palveluihin liittyviä riskejä ja jakaa riskinarviointia koskevia ajantasaisia tietoja.

who do not have legislative or regulatory responsibilities but who can play an important role in helping to make football matches or other sports events safe, secure and welcoming, inside and outside of stadiums;

f. “integrated approach” shall mean recognition that, irrespective of their primary purpose, safety, security and service measures at football matches and other sports events invariably overlap, are interrelated in terms of impact, need to be balanced and cannot be designed or implemented in isolation;

g. “multi-agency integrated approach” shall mean recognition that the roles and actions of each agency involved in football or other sports planning and operational activities must be co-ordinated, complementary, proportionate and designed and implemented as part of a comprehensive safety, security and service strategy;

h. “good practices” shall mean measures applied in one or more countries that have proven to be very effective in meeting the stated aim or objective;

i. “relevant agency” shall mean a body (public or private) involved in the organisation and/or management of a football match or other sports event held inside or outside of a sports stadium.

#### Article 4

##### *Domestic co-ordination arrangements*

1. The Parties shall ensure that national and local co-ordination arrangements are established for the purpose of developing and implementing a multi-agency integrated approach to safety, security and service at national and local level.

2. The Parties shall ensure that co-ordination arrangements are established to identify, analyse and evaluate the risks pertaining to safety, security and services, and to allow the sharing of updated information on risk assessment.

3. Sopimuspuolet varmistavat, että koordinaatiojärjestelyihin otetaan mukaan kaikki keskeiset julkiset ja yksityiset toimijat, jotka ovat vastuussa tilaisuuteen liittyvistä turvallisuus-, turvatoimi- ja palveluasioista sekä tilaisuuden pitopaikalla että sen ulkopuolella.

4. Sopimuspuolet varmistavat, että koordinaatiojärjestelyissä otetaan täysimääräisesti huomioon tässä yleissopimuksessa vahvistetut turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevat periaatteet ja että kansallisia ja paikallisia strategioita laaditaan, arvioidaan säännöllisesti ja parannellaan kansallisten ja kansainvälisten kokemusten ja hyvien käytäntöjen perusteella.

5. Sopimuspuolet varmistavat, että kansallisissa oikeus-, sääntely- tai hallintokehyksissä selvennetään asianomaisten toimijoiden tehtävät ja vastuut ja että nämä tehtävät täydentävät toisiaan, ovat yhdenmisen lähestymistavan mukaisia ja ymmärretään laajasti strategian ja toiminnan tasoilla.

#### 5 artikla

##### *Turvallisuus, turvatoimet ja palvelut urheilustadioneilla*

1. Sopimuspuolet varmistavat, että kansallisissa oikeus-, sääntely- tai hallintokehyksissä edellytetään, että tilaisuuksien järjestäjät kuulevat kaikkia kumppanitoimijoita ja tarjoavat turvallisen ja turvatu ympäristön kaikille osallistujille ja katsojille.

2. Sopimuspuolet varmistavat, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat käyttöön säännöksiä tai järjestelyjä, joilla taataan stadionien lupamenettelyjen, sertifiointijärjestelyjen ja yleisesti turvallisuusmääräysten tehokkuus, ja varmistavat, että niitä sovelletaan, seurataan ja noudatetaan.

3. Sopimuspuolet edellyttävät asianomaisten toimijoiden varmistavan, että stadionin rakenne, infrastruktuuri ja siihen liittyvät joukkojenhallintajärjestelyt ovat kansallisten ja kansainvälisten vaatimusten ja hyvien käytäntöjen mukaisia.

4. Sopimuspuolet kehottavat asianomaisia toimijoita varmistamaan, että stadioneilla luodaan osallistava ja lämminhenkinen ympäristö kaikille yhteiskuntaryhmille, lapset,

3. The Parties shall ensure that the co-ordination arrangements involve all key public and private agencies responsible for safety, security and service matters connected with the event, both inside and outside of the venue where the event is taking place.

4. The Parties shall ensure that the co-ordination arrangements take full account of the safety, security and service principles set out in this Convention and that national and local strategies are developed, regularly evaluated and refined in the light of national and international experience and good practices.

5. The Parties shall ensure that national legal, regulatory or administrative frameworks clarify the respective roles and responsibilities of the relevant agencies and that these roles are complementary, consistent with an integrated approach and widely understood at strategic and operational levels.

#### Article 5

##### *Safety, security and service in sports stadiums*

1. The Parties shall ensure that national legal, regulatory or administrative frameworks require event organisers, in consultation with all partner agencies, to provide a safe and secure environment for all participants and spectators.

2. The Parties shall ensure that the competent public authorities put in place regulations or arrangements to guarantee the effectiveness of stadium licensing procedures, certification arrangements and safety regulations in general and ensure their application, monitoring and enforcement.

3. The Parties shall require the relevant agencies to ensure that stadium design, infrastructure and associated crowd management arrangements comply with national and international standards and good practices.

4. The Parties shall encourage the relevant agencies to ensure that stadiums provide an inclusive and welcoming environment for all sections of society, including children, the el-

iäkkäät ihmiset ja vammaiset mukaan luettuina, ja että niissä on erityisesti asianmukaiset saniteettitilat ja virvokkeiden tarjontaan tarkoitettut tilat sekä hyvät katseluolosuhteet kaikille katsojille.

5. Sopimuspuolet varmistavat, että stadionien toimintajärjestelyt ovat kattavia, niissä varaudutaan tehokkaaseen yhteistyöhön poliisin, pelastuspalvelujen ja kumppanitoimijoiden kanssa ja että niihin sisältyvät selkeät toimintaperiaatteet ja menettelyt sellaisten asioiden osalta, jotka saattavat vaikuttaa joukkojenhallintaan ja siihen liittyviin turvallisuutta ja turvatoimia koskeviin riskeihin, ja erityisesti seuraavien osalta:

- pyrotekniikan käyttö
- väkivaltainen tai muu kielletty käytös

- rasistinen tai muu syrjivä käytös.

6. Sopimuspuolet edellyttävät asianomaisten toimijoiden varmistavan, että kaikilla sekä julkisen että yksityisen sektorin henkilöstön jäsenillä, jotka ovat mukana tekemässä jalkapallo-otteluista ja muista urheilutilaisuuksista turvallisia, turvattuja ja lämminhenkisiä, on tarvittavat välineet ja riittävä koulutus näiden tehtävien hoitamiseksi tehokkaasti ja asianmukaisesti.

7. Sopimuspuolet kehottavat toimivaltaisia toimijoitaan korostamaan sen tarpeellisuutta, että pelaajat, valmentajat ja muut osallistuvien joukkueiden edustajat noudattavat toiminnassaan urheilun keskeisiä periaatteita, kuten suvaitsevaisuutta, kunnioitusta ja reilua peliä, ja tiedostavat, että väkivaltaisella, rasistisella tai muutoin provokatiivisella käytöksellä voi olla kielteinen vaikutus katsojien käyttäytymiseen.

#### 6 artikla

##### *Turvallisuus, turvatoimet ja palvelut julkisilla paikoilla*

1. Sopimuspuolet kehottavat kaikkia toimijoita ja sidosryhmiä, jotka osallistuvat jalkapallo-ottelujen ja muiden urheilutilaisuuksien järjestämiseen julkisilla paikoilla, kunnallisviranomaiset, poliisi, paikallisyhteisöt ja paikalliset yritykset, kannattajien edustajat, jalkapalloseurat ja kansalliset järjestöt

derly and those with disabilities, and incorporate, in particular, the provision of appropriate sanitary and refreshment facilities and good viewing conditions for all spectators.

5. The Parties shall ensure that stadiums' operating arrangements are comprehensive; make provision for effective liaison with the police, emergency services and partner agencies; and incorporate clear policies and procedures on matters that might impact on crowd management and associated safety and security risks, in particular:

- the use of pyrotechnics;
- any violent or other prohibited behaviour; and
- any racist or other discriminatory behaviour.

6. The Parties shall require the relevant agencies to ensure that all personnel, from the public or private sectors, involved in making football matches and other sports events safe, secure and welcoming are equipped and trained to fulfil their functions effectively and in an appropriate manner.

7. The Parties shall encourage their competent agencies to highlight the need for players, coaches or other representatives of participating teams to act in accordance with key sporting principles, such as tolerance, respect and fair play, and recognise that acting in a violent, racist or other provocative manner can have a negative impact on spectator behaviour.

#### Article 6

##### *Safety, security and service in public places*

1. The Parties shall encourage all agencies and stakeholders involved in organising football matches and other sports events in public spaces, including the municipal authorities, police, local communities and businesses, supporter representatives, football clubs and

mukaan lukien, tekemään yhteistyötä etenkin seuraavien osalta:

a. arvioimaan riskejä ja valmistelevaan asianmukaisia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, joilla pyritään minimoimaan häiriöt ja rauhoittamaan paikallisyhteisöjä ja paikallisia yrityksiä, etenkin sellaisia, jotka sijaitsevat tilaisuuden pitopaikan tai julkisten katsealueiden läheisyydessä;

b. luomaan turvallinen, turvattu ja lämmin henkinen ympäristö julkisilla paikoilla, jotka on tarkoitettu kannattajien kokoontumiseen ennen tilaisuutta ja sen jälkeen, tai paikoissa, joissa kannattajien voidaan odottaa käyvän säännöllisesti omasta halustaan, sekä kulkureiteillä kaupunkiin ja kaupungista ja/tai stadionille ja stadionilta.

2. Sopimuspuolet varmistavat, että riskin arvioinnissa ja turvallisuus- ja turvatoimenpiteissä otetaan huomioon stadionille ja sieltä pois suuntautuvat matkat.

#### 7 artikla

##### *Turvallisuus- ja pelastussuunnittelu*

Sopimuspuolet varmistavat, että laaditaan monitoimijaisia turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia ja että näitä suunnitelmia testataan ja parannellaan säännöllisissä yhteisissä harjoituksissa. Kansallisissa oikeus-, sääntely- tai hallintokehysissä on selvennettävä, mikä toimija vastaa harjoitusten käynnistämisestä, valvonnasta ja hyväksymisestä.

#### 8 artikla

##### *Yhteistoiminta kannattajien ja paikallisyhteisöjen kanssa*

1. Sopimuspuolet kehottavat kaikkia toimijoita laatimaan ja noudattamaan politiikkaa, joka perustuu ennakoivaan ja säännölliseen yhteydenpitoon keskeisten sidosryhmien kanssa, kannattajien edustajat ja paikallisyhteisöt mukaan lukien, sekä vuoropuheluperiaatteen, ja jonka tavoitteena on saada aikaan kumppanuuden henki ja myönteistä yhteistyötä sekä tunnistaa ratkaisuja mahdollisiin ongelmiin.

national associations, to work together, notably in respect of:

a. assessing risk and preparing appropriate preventative measures designed to minimise disruption and provide reassurances to the local community and businesses, in particular those located in the vicinity of where the event is taking place or public viewing areas;

b. creating a safe, secure and welcoming environment in public spaces that are designated for supporters to gather before and after the event, or locations in which supporters can be expected to frequent of their own volition, and along transit routes to and from the city and/or to and from the stadium.

2. The Parties shall ensure that risk assessment and safety and security measures take account of the journey to and from the stadium.

#### Article 7

##### *Contingency and emergency planning*

The Parties shall ensure that multi-agency contingency and emergency plans are developed, and that those plans are tested and refined in regular joint exercises. National legal, regulatory or administrative frameworks shall make clear which agency is responsible for initiating, supervising and certifying the exercises.

#### Article 8

##### *Engagement with supporters and local communities*

1. The Parties shall encourage all agencies to develop and pursue a policy of proactive and regular communication with key stakeholders, including supporter representatives and local communities, based on the principle of dialogue, and with the aim of generating a partnership ethos and positive co-operation as well as identifying solutions to potential problems.

2. Sopimuspuolet kehottavat kaikkia julkisia ja yksityisiä toimijoita ja muita sidosryhmiä, paikallisyhteisöt ja kannattajien edustajat mukaan lukien, käynnistämään monitoimijaisia sosiaalisia, koulutukseen liittyviä, rikoksien ehkäisyyn tähtääviä hankkeita ja muita yhteisöhankeita, joilla pyritään edistämään molemminpuolista kunnioitusta ja ymmärtämystä, erityisesti kannattajien, urheiluseurojen ja -järjestöjen sekä turvallisuudesta ja turvatoimista vastaavien toimijoiden keskuudessa, tai osallistumaan niihin.

#### 9 artikla

##### *Poliisin strategiat ja toimet*

1. Sopimuspuolet varmistavat, että poliisin strategioita laaditaan, arvioidaan säännöllisesti ja parannellaan kansallisten ja kansainvälisten kokemusten ja hyvien käytäntöjen perusteella ja että ne ovat yhdenmukaisia turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevan laajemman, yhdenmukaisen lähestymistavan kanssa.

2. Sopimuspuolet varmistavat, että poliisin strategioissa otetaan huomioon hyvät käytännöt, erityisesti tiedustelutietojen kerääminen, jatkuva riskinarviointi, riskiperusteinen käyttö, oikeasuhteinen puuttuminen riskin tai yleisen järjestyksen häiriön eskaloitumisen estämiseksi, tehokas vuoropuhelu kannattajien ja laajemman yhteisön kanssa, todisteiden kerääminen rikollisesta toiminnasta ja tällaisten todisteiden jakaminen toimivaltaisten syyttäväviranomaisten kanssa.

3. Sopimuspuolet varmistavat, että poliisi tekee yhteistyötä järjestäjien, kannattajien, paikallisyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa tehtäessä jalkapallo-otteluista ja muista urheilutilaisuuksista turvallisia, turvattuja ja lämminhenkisiä kaikille asianosaisille.

2. The Parties shall encourage all public and private agencies and other stakeholders, including local communities and supporter representatives, to initiate or participate in multi-agency social, educational, crime-prevention and other community projects designed to foster mutual respect and understanding, especially among supporters, sports clubs and associations as well as agencies responsible for safety and security.

#### Article 9

##### *Police strategies and operations*

1. The Parties shall ensure that policing strategies are developed, regularly evaluated and refined in the light of national and international experience and good practices, and are consistent with the wider, integrated approach to safety, security and service.

2. The Parties shall ensure that policing strategies take account of good practices including, in particular: intelligence gathering, continuous risk assessment, risk-based deployment, proportionate intervention to prevent the escalation of risk or disorder, effective dialogue with supporters and the wider community, and evidence gathering of criminal activity as well as the sharing of such evidence with the competent authorities responsible for prosecution.

3. The Parties shall ensure that the police work in partnership with organisers, supporters, local communities and other stakeholders in making football matches and other sports events safe, secure and welcoming for all concerned.

10 artikla

*Lainrikkomisen ehkäisy ja seuraamukset*

1. Sopimuspuolet ryhtyvät kaikkiin mahdollisiin toimiin vähentääkseen riskiä, että yksilöt tai ryhmät osallistuvat väkivaltaisuuksiin tai yleisen järjestyksen häiriöihin tai järjestävät sellaisia.

2. Sopimuspuolet varmistavat kansallisen ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti, että käytössä on tehokkaita ja riskin luonteeseen ja sijaintiin nähden tarkoituksenmukaisia poissulkemisjärjestelyjä väkivaltaisuuksien tai yleisen järjestyksen häiriöiden ehkäisemiseksi ja estämiseksi.

3. Sopimuspuolet tekevät kansallisen ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti yhteistyötä pyrkiessään varmistamaan, että ulkomailla lakia rikkoneille yksilöille määrätään asianmukaiset seuraamukset joko siinä maassa, jossa teko on tapahtunut, tai siinä maassa, jossa he asuvat tai jonka kansalaisia he ovat.

4. Tarvittaessa ja kansallisen ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti sopimuspuolet harkitsevat, että oikeus- tai hallintoviranomaisille, jotka vastaavat seuraamusten määräämisestä yksilöille, jotka ovat aiheuttaneet jalkapalloon liittyviä väkivaltaisuuksia ja/tai yleisen järjestyksen häiriöitä tai myötävaikuttaneet niihin, annetaan mahdollisuus rajoittaa tällaisten henkilöiden matkustamista toisessa maassa järjestettäviin jalkapallotilaisuuksiin.

11 artikla

*Kansainvälinen yhteistyö*

1. Sopimuspuolet toimivat kiinteässä yhteistyössä tämän yleissopimuksen alaan kuuluvissa ja siihen liittyvissä asioissa, jotta voidaan tehdä mahdollisimman laajaa yhteistyötä kansainvälisten tilaisuuksien osalta, jakaa kokemuksia ja osallistua hyvien käytäntöjen kehittämiseen.

2. Sopimuspuolet perustavat tai nimeävät poliisin alaisen kansallisen jalkapalloalan tietopisteen, tämän kuitenkin rajoittamatta

Article 10

*Prevention and sanctioning of offending behaviour*

1. The Parties shall take all possible measures to reduce the risk of individuals or groups participating in, or organising incidents of violence or disorder.

2. The Parties shall, in accordance with national and international law, ensure that effective exclusion arrangements, appropriate to the character and location of risk, are in place to deter and prevent incidents of violence or disorder.

3. The Parties shall, in accordance with national and international law, co-operate in seeking to ensure that individuals committing offences abroad receive appropriate sanctions, either in the country where the offence is committed or in their country of residence or citizenship.

4. Where appropriate, and in accordance with national and international law, the Parties shall consider empowering the judicial or administrative authorities responsible to impose sanctions on individuals who have caused or contributed to incidents of football-related violence and/or disorder, with the possibility of imposing restrictions on travel to football events held in another country.

Article 11

*International co-operation*

1. The Parties shall co-operate closely on all matters covered by this Convention and related matters, in order to maximise collaboration in respect of international events, share experiences and participate in the development of good practices.

2. The Parties shall, without prejudice to existing national provisions, in particular the allocation of powers among the different ser-

olemassa olevien kansallisten säännösten soveltamista, etenkin eri palvelujen ja viranomaisten välisten toimivaltuuksien jakoa. Kansallinen jalkapalloalan tietopiste

a. toimii suorana ja yhtenä yhteyspisteenä yleisten (strategisten, operatiivisten ja taktisten) tietojen vaihtamiseen sellaisen jalkapallo-ottelun yhteydessä, johon liittyy kansainvälinen ulottuvuus;

b. vaihtaa henkilötietoja sovellettavien kansallisten ja kansainvälisten sääntöjen mukaisesti;

c. helpottaa, koordinoi tai hoitaa kansainvälisen poliisiyhteistyön käyttöä sellaisten jalkapallo-otteluiden yhteydessä, joihin liittyy kansainvälinen ulottuvuus;

d. pystyy hoitamaan sille osoitetut tehtävät tehokkaasti ja ripeästi.

3. Sopimuspuolet lisäksi varmistavat, että kansallinen jalkapalloalan tietopiste toimii kansallisena asiantuntemuksen tarjoajana jalkapalloon liittyvien poliisioperaatioiden, kannattajien dynamiikan ja siihen liittyvien turvallisuutta ja turvatoimia koskevien riskien osalta.

4. Jokainen sopimuksen osapuolena oleva valtio ilmoittaa tällä yleissopimuksella perustetulle urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaavalle komitealle (Committee on Safety and Security at Sports Events) kirjallisesti sen kansallisen jalkapalloalan tietopisteen nimen ja yhteystiedot ja niihin myöhemmin tehtävät muutokset.

5. Sopimuspuolet tekevät kansainvälistä yhteistyötä, joka liittyy tietojen ja hyvien käytäntöjen vaihtamiseen ennalta ehkäisevistä hankkeista, koulutus- ja tiedotushankkeista sekä kumppanuuksien luomiseen kaikkien sellaisten toimijoiden kanssa, jotka ovat mukana toteuttamassa kansallisia ja paikallisia aloitteita, joissa keskitytään paikallisyhteisöön ja kannattajiin tai joiden alullepanijoina viimeksi mainitut toimivat.

vices and authorities, set up or designate a national football information point within the police force (NFIP). The NFIP shall:

a. act as the direct and single contact point for exchanging general (strategic, operational and tactical) information in connection with a football match with an international dimension;

b. exchange personal data in accordance with the applicable domestic and international rules;

c. facilitate, co-ordinate or organise the implementation of international police co-operation in connection with football matches with an international dimension;

d. be capable of fulfilling efficiently and promptly the tasks assigned to it.

3. The Parties shall further ensure that the NFIP provides a national source of expertise regarding football policing operations, supporter dynamics and associated safety and security risks.

4. Each State Party shall notify the Committee on Safety and Security at Sports Events, created by this Convention, in writing, of the name and contact details of its NFIP, and any subsequent changes with regard to it.

5. The Parties shall co-operate at international level in respect of sharing good practices and information on preventative, educational and informative projects and the establishment of partnerships with all agencies involved in the delivery of national and local initiatives, focused on or driven by the local community and supporters.

## Menettelymääräykset

### 12 artikla

#### *Tietojen toimittaminen*

Sopimuspuolen tulee toimittaa urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaavalle komitealle jollakin Euroopan neuvoston virallisella kielellä kaikki tarpeelliset tiedot lainsäädäntötoimenpiteistä ja muista toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tämän yleissopimuksen määräysten noudattamiseksi jalkapalloilun tai muiden urheilulajien osalta.

### 13 artikla

#### *Urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaava komitea*

1. Tämän yleissopimuksen päämäärien toteuttamiseksi perustetaan täten urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaava komitea.

2. Sopimuspuolella voi olla komiteassa yksi tai useampi edustaja tärkeimmistä valtion virastoista, ensisijaisesti sellaisista, jotka vastaavat urheilulajien ja -tilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista, ja kansallisen jalkapalloalan tietopisteistä. Jokaisella tämän yleissopimuksen osapuolella on yksi ääni.

3. Euroopan neuvoston jäsenvaltio tai muu Euroopan kulttuuriyleissopimuksen osapuolena oleva valtio, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli, samoin kuin valtio, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli mutta joka on yleissopimuksen nro 120 osapuoli, voi olla edustettuna komiteassa tarkkailijana.

4. Komitea voi kutsua yksimielisellä päätöksellään Euroopan neuvostoon kuulumattomia valtioita, jotka eivät ole tämän yleissopimuksen tai yleissopimuksen nro 120 osapuolia, sekä järjestöjä, jotka ovat kiinnostuneita edustuksesta, osallistumaan tarkkailijoina yhteen tai useampaan kokoukseensa.

5. Euroopan neuvoston pääsihteeri kutsuu komitean koolle. Sen ensimmäinen kokous pidetään vuoden kuluessa siitä päivästä, jona

## Procedural Clauses

### Article 12

#### *Provision of information*

Each Party shall forward to the Committee on Safety and Security at Sports Events, in one of the official languages of the Council of Europe, all relevant information concerning legislative and other measures taken by it for the purpose of complying with the terms of this Convention, whether with regard to football or other sports.

### Article 13

#### *Committee on Safety and Security at Sports Events*

1. For the purposes of this Convention, the Committee on Safety and Security at Sports Events is hereby established.

2. Any Party to this Convention may be represented on the committee by one or more delegates representing lead governmental agencies, preferably with responsibility for sport safety and security, and the NFIP. Each Party to this Convention shall have one vote.

3. Any member State of the Council of Europe or other State Party to the European Cultural Convention which is not a Party to this Convention, as well as any non-member State which is a Party to Convention No. 120, may be represented on the committee as an observer.

4. The committee may, by unanimous decision, invite any non-member State of the Council of Europe which is not a Party to this Convention or to Convention No. 120 and any organisation interested in being represented to be an observer at one or more of its meetings.

5. The committee shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within one year of the date on which ten member States of the

10 Euroopan neuvoston jäsenvaltiota on sitoutunut noudattamaan yleissopimusta. Tämän jälkeen se kokoontuu vähintään kerran vuodessa ensimmäisen kokouksensa jälkeen. Lisäksi se kokoontuu sopimuspuolten enemmistön pyynnöstä.

6. Komitean kokousten päätösvaltaisuuden vaaditaan sopimuspuolten enemmistö.

7. Komitean tulee laatia itse menettelytapa sääntönsä ja hyväksyä ne yksimielisesti, jollei tämän yleissopimuksen määräyksistä muuta johdu.

#### 14 artikla

##### *Urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaavan komitean tehtävät*

1. Komitean tehtävänä on tämän yleissopimuksen soveltamisen valvominen. Se voi erityisesti

a. tarkastella tämän yleissopimuksen määräyksiä ja tutkia niiden muutostarvetta;

b. järjestää neuvonpitoja ja tarvittaessa vaihtaa tietoja asianomaisten järjestöjen kanssa;

c. antaa tämän yleissopimuksen osapuolille suosituksia toimenpiteistä, joihin näiden tulisi tämän yleissopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi ryhtyä;

d. suosittelee tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä yleisön pitämiseksi tietoisena siitä, millaiseen toimintaan tämän yleissopimuksen puitteissa on ryhdytty;

e. antaa ministerikomitealle suosituksia Euroopan neuvostoon kuulumattomien valtioiden kutsumiseksi liittymään tähän yleissopimukseen;

f. tehdä ehdotuksia tämän yleissopimuksen vaikuttavuuden lisäämiseksi;

g. helpottaa tietojen, kokemusten ja hyvien käytäntöjen keräämistä, analysoimista ja vaihtamista valtioiden välillä.

2. Asianomaisten sopimuspuolten etukäteen antamalla suostumuksella komitea seuraa tämän yleissopimuksen noudattamista ohjelmalla, jossa sopimuspuolina oleviin valtioihin tehdään vierailuja, jotta voidaan antaa neuvoja ja tukea tämän yleissopimuksen täytäntöönpanossa.

Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention. It shall subsequently meet at least every year after its first meeting. In addition it shall meet whenever a majority of the Parties so request.

6. A majority of the Parties shall constitute a quorum for holding a meeting of the committee.

7. Subject to the provisions of this Convention, the committee shall draw up and adopt by consensus its own rules of procedure.

#### Article 14

##### *Functions of the Committee on Safety and Security at Sports Events*

1. The committee shall be responsible for monitoring the application of this Convention. It may in particular:

a. keep under review the provisions of this Convention and examine any necessary modifications;

b. hold consultations and, where appropriate, exchange information with relevant organisations;

c. make recommendations to the Parties to this Convention concerning measures to be taken for its implementation;

d. recommend the appropriate measures to keep the public informed about the activities undertaken within the framework of this Convention;

e. make recommendations to the Committee of Ministers concerning non-member States of the Council of Europe to be invited to accede to this Convention;

f. make any proposal for improving the effectiveness of this Convention;

g. facilitate the collection, analysis and exchange of information, experience and good practices between States.

2. The committee, with the prior agreement of the Parties concerned, shall monitor compliance with this Convention through a programme of visits to the States Parties, in order to provide advice and support on the implementation of this Convention.

3. Komitea myös kerää tietoja, joita sopimuspuolet ovat toimittaneet 12 artiklan mukaisesti, ja välittää tarpeelliset tiedot kaikille yleissopimuksen osapuolille. Se voi erityisesti ilmoittaa kullekin sopimuspuolelle uuden kansallisen jalkapalloalan tietopisteen nimeämisestä sekä välittää tietopisteen yhteystiedot.

4. Komitea voi tehtäviensä hoitamiseksi järjestää omasta aloitteestaan asiantuntijaryhmien kokouksia.

#### 15 artikla

##### *Muutokset*

1. Sopimuspuoli, urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaava komitea tai Euroopan neuvoston ministerikomitea voivat ehdottaa muutoksia tähän yleissopimukseen.

2. Euroopan neuvoston pääsihteeri välittää muutosehdotuksen Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, muille Euroopan kulttuuriyleissopimuksen osapuolina oleville valtioille, kaikille muille valtioille, jotka eivät ole Euroopan neuvoston jäseniä mutta jotka ovat liittyneet yleissopimukseen nro 120 ennen tämän yleissopimuksen allekirjoitettavaksi avaamisen ajankohtaa, sekä kaikille muille valtioille, jotka ovat liittyneet tai jotka on kutsuttu liittymään tähän yleissopimukseen 18 artiklan määräysten mukaisesti.

3. Sopimuspuolen tai ministerikomitean ehdottama muutos toimitetaan komitealle vähintään kaksi kuukautta ennen sitä kokousta, jossa sitä on määrä käsitellä. Komitea antaa ministerikomitealle lausuntonsa muutosehdotuksesta.

4. Ministerikomitea käsittelee muutosehdotuksen ja komitean antaman lausunnon ja voi hyväksyä muutoksen Euroopan neuvoston perussäännön 20 artiklan d kohdan mukaisella ääntenenemmistöllä.

5. Ministerikomitean tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän muutoksen teksti toimitetaan sopimuspuolten hyväksyttäväksi asianomaisten sisäisten menettelyjen mukaisesti.

3. The committee shall also gather the information provided by States Parties according to Article 12, and transmit relevant data to all States Parties of the Convention. It may in particular inform each State Party about the nomination of a new NFIP, and circulate its contact details.

4. In order to discharge its functions, the committee may, on its own initiative, arrange for meetings of groups of experts.

#### Article 15

##### *Amendments*

1. Amendments to this Convention may be proposed by a Party, the Committee on Safety and Security at Sports Events or the Committee of Ministers of the Council of Europe.

2. Any proposal for amendment shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe, to the other States Parties to the European Cultural Convention, to any non-member State of the Council of Europe having acceded to Convention No. 120 prior to the date of opening for signature of this Convention and to every non-member State which has acceded to or has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 18.

3. Any amendment proposed by a Party or the Committee of Ministers shall be communicated to the committee at least two months before the meeting at which it is to be considered. The committee shall submit its opinion on the proposed amendment to the Committee of Ministers.

4. The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and any opinion submitted by the committee and may adopt the amendment by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe.

5. The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 4 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance in accordance with their respective internal procedures.

6. Tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksytty muutos tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa yhden kuukauden ajanjakson kuluttua siitä, jolloin kaikki sopimuspuolet ovat ilmoittaneet pääsihteerille hyväksyvänsä muutoksen.

6. Any amendment adopted in accordance with paragraph 4 of this article shall come into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

## Loppumääräykset

### 16 artikla

#### *Allekirjoittaminen*

1. Tämän yleissopimuksen voivat allekirjoittaa Euroopan neuvoston jäsenvaltiot, muut Euroopan kulttuuriyleissopimuksen osapuolina olevat valtiot ja kaikki Euroopan neuvostoon kuulumattomat valtiot, jotka ovat liittyneet katsojien väkivallasta ja epäsovivasta käyttäytymisestä urheilutilaisuuksissa ja erityisesti jalkapallo-otteluissa tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen, joka avattiin allekirjoitettavaksi Strasbourgissa 19. elokuuta 1985 (ETS nro 120), ennen tämän yleissopimuksen allekirjoitettavaksi avaamisen ajankohtaa.

2. Tähän yleissopimukseen voidaan liittyä allekirjoittamalla se ratifioimis- tai hyväksymisvaraumin. Ratifioimis- tai hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

3. Yleissopimuksen nro 120 osapuoli ei voi tallettaa ratifioimis- tai hyväksymiskirjaansa, ellei se ole jo irtisanoutunut mainitusta yleissopimuksesta tai irtisanoutuu siitä samanaikaisesti.

4. Tallettaessaan ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa edellisen kohdan mukaisesti sopimusvaltio voi antaa selityksen, jonka mukaan se jatkaa yleissopimuksen nro 120 soveltamista siihen saakka, kunnes tämä yleissopimus tulee voimaan 17 artiklan 1 kohdan määräysten mukaisesti.

## Final Clauses

### Article 16

#### *Signature*

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the States Parties to the European Cultural Convention and any non-member State of the Council of Europe having acceded to the European Convention on Spectator Violence and Misbehaviour at Sports Events and in particular at Football Matches (ETS No. 120), opened for signature in Strasbourg on 19 August 1985, prior to the date of opening for signature of this Convention.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3. No State Party to Convention No. 120 may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval unless it has already denounced the said convention or denounces it simultaneously.

4. When depositing its instrument of ratification, acceptance or approval in accordance with the preceding paragraph, a Contracting State may declare that it will continue to apply Convention No. 120 until the entry into force of this Convention according to the provisions of Article 17, paragraph.

17 artikla

*Voimaantulo*

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa yhden kuukauden ajanjakson kuluttua siitä, jolloin kolme Euroopan neuvoston jäsenvaltiota on sitoutunut noudattamaan yleissopimusta 16 artiklan määräysten mukaisesti.

2. Sellaisen allekirjoittajavaltion osalta, joka myöhemmin sitoutuu noudattamaan tätä yleissopimusta, se tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa yhden kuukauden ajanjakson kuluttua siitä, jolloin valtio on tallettanut ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa.

18 artikla

*Muiden kuin jäsenvaltioiden liittyminen*

1. Euroopan neuvoston ministerikomitea voi tämän yleissopimuksen voimaantulon jälkeen kutsua Euroopan neuvostoon kuulumattomia valtioita liittymään tähän yleissopimukseen kuultuaan sopimuspuolia ja tekemällä asiasta päätöksen Euroopan neuvoston perussäännön 20 artiklan d kohdan mukaisella ääntenenemmistöllä ja ministerikomitean jäseniksi oikeutettujen sopimusvaltioiden edustajien yksimielisellä päätöksellä.

2. Tämä yleissopimus tulee voimaan siihen liittyneen valtion osalta sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa yhden kuukauden ajanjakson kuluttua siitä, jolloin valtio on tallettanut liittymiskirjansa Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

3. Sopimuspuoli, joka ei ole Euroopan neuvoston jäsenvaltio, osallistuu urheilutilaisuuksien turvallisuudesta ja turvatoimista vastaavan komitean rahoittamiseen ministerikomitean myöhemmin päättämällä tavalla.

Article 17

*Entry into force*

1. The Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which three member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of Article 16.

2. In respect of any Signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 18

*Accession by non-member States*

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting the Parties, may invite any non-member State of the Council of Europe to accede to the Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

2. In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of the deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

3. A Party which is not a member State of the Council of Europe shall contribute to the financing of the Committee on Safety and Security at Sports Events in a manner to be decided by the Committee of Ministers.

19 artikla

*Yleissopimuksen vaikutukset*

1. Tämän yleissopimuksen osapuolen ja yleissopimuksen nro 120 sellaisen osapuolen, joka ei ole ratifioinut tätä yleissopimusta, välisissä suhteissa sovelletaan edelleen yleissopimuksen nro 120 4 ja 5 artiklaa.

2. Jos valtio on irtisanoutunut yleissopimuksesta nro 120 tämän yleissopimuksen tultua voimaan mutta irtisanoutuminen ei ole vielä voimassa tämän yleissopimuksen ratifiointihetkellä, tätä yleissopimusta sovelletaan 17 artiklan 2 kohdan määräysten mukaisesti.

20 artikla

*Alueellinen soveltaminen*

1. Valtio voi allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen taikka tallettaessaan ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa määrittää, mihin alueeseen tai alueisiin yleissopimusta sovelletaan.

2. Valtio voi milloin tahansa myöhemmin Euroopan neuvoston pääsihteerille annettavalla selityksellä ulottaa tämän yleissopimuksen koskemaan selityksessä määritettyä muuta aluetta. Tällaisen alueen osalta tämä yleissopimus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa yhden kuukauden ajanjakson kuluttua siitä, jolloin pääsihteeri on vastaanottanut selityksen.

3. Molempien edellä olevien kappaleiden mukaisesti annettu selitys voidaan siinä mainitun alueen osalta peruuttaa pääsihteerille tehtävällä ilmoituksella. Peruutus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa kuuden kuukauden ajanjakson kuluttua siitä, jolloin pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

21 artikla

*Irtisanoutuminen*

1. Sopimuspuoli voi irtisanoutua tästä yleissopimuksesta milloin tahansa Euroopan

Article 19

*Effects of the Convention*

1. In relations between a Party to this Convention and a Party to Convention No. 120 which has not ratified this Convention, Articles 4 and 5 of Convention No. 120 shall continue to apply.

2. After the entry into force of this Convention, if a State has denounced Convention No. 120 but such denunciation is not yet effective at the time of ratification of this Convention, this Convention shall apply according to the provisions of Article 17, paragraph 2.

Article 20

*Territorial application*

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any Party may, at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such a territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of said declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory mentioned in the declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. This withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 21

*Denunciation*

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification

neuvoston pääsihteerille tehtävällä ilmoituksella.

2. Irtisanoutuminen tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa kuuden kuukauden ajanjakson kuluttua siitä, jolloin pääsihteeri on ilmoituksen vastaanottanut.

## 22 artikla

### *Ilmoitukset*

Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, muille Euroopan kulttuuriyleissopimuksen osapuolina oleville valtioille ja kaikille tähän yleissopimukseen liittyneille valtioille

a. 16 artiklan mukaisista allekirjoittamisista;

b. 16 tai 18 artiklan mukaisista ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjojen tallettamisista;

c. 17 ja 18 artiklan mukaisista tämän yleissopimuksen voimaantulopäivistä;

d. muutosehdotuksista tai 15 artiklan mukaisesti hyväksytystä muutoksesta sekä muutoksen voimaantulopäivästä;

e. 20 artiklan määräysten mukaisesti annetuista selityksistä;

f. 21 artiklan mukaisesti tehdystä irtisanoutumisesta;

g. mistä tahansa muusta tähän yleissopimukseen liittyvästä toimesta, selityksestä, ilmoituksesta tai tiedonannosta.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty [Saint-Denis'ssä] [3] päivänä [heinäkuuta 2016] yhtenä englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia ja joka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteeri toimittaa yleissopimuksen oikeiksi todistetut jäljennökset Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, Euroopan kulttuuriyleissopimuksen osapuolina oleville valtioille sekä kaikille niille valtioille, jotka

addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. This denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

## Article 22

### *Notifications*

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the other States Parties to the European Cultural Convention and any State which has acceded to this Convention, of:

a. any signature in accordance with Article 16;

b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession in accordance with Article 16 or Article 18;

c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 17 and 18;

d. any proposal for amendment or any amendment adopted in accordance with Article 15 and the date on which the amendment comes into force;

e. any declaration made under the provisions of Article 20;

f. any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 21;

g. any other act, declaration, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Saint-Denis, this 3rd day of July 2016 in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to each State Party to the European Cultural Convention, and any State invited to accede to this Convention.

on kutsuttu liittymään tähän yleissopimukseen.

2.

**Laki**

**kokoontumislain 12 ja 20 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
lisätään kokoontumislain (530/1999) 12 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 824/2002,  
uusi 2 momentti sekä 20 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

12 §

12 §

*Yleisötilaisuuden järjestäminen*

*Yleisötilaisuuden järjestäminen*

-----  
(uusi)

-----  
*Turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koske-  
vasta yhdenmetystä lähestymistavasta jalka-  
pallotteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa  
tehdessä Euroopan neuvoston yleissopimuksessa  
(CETS No. 218) tarkoitettujen yleisötilaisuuksien  
järjestämiseen osallistuvien tahojen on laadittava  
monitoimijaisia turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia,  
joita tulee testata ja parannella säännöllisissä yhteisissä  
harjoituksissa.*

20 §

20 §

*Poliisin antamat ohjeet ja määräykset*

*Poliisin antamat ohjeet ja määräykset*

-----  
(uusi)

-----  
*Poliisi voi lisäksi antaa ohjeita ja määräyksiä  
12 §:n 2 momentissa tarkoitettujen harjoitusten  
käynnistämisestä, valvonnasta ja hyväksymisestä.*

-----  
*Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.*  
-----